



In Amsterdam heten alle vogels Pietje, behalve die in het water; dat zijn drijfsijzen. Maar dit is een trots goudvinkje... foto: Janet Bos

## Interview met raadslid Andrea Poelstra

Waarin zij vertelt over haar ambitie wezenlijk iets te doen aan de afvalberg die wij produceren....

**LEWENBORG DOET** pagina 7

## LeRoy alom tegenwoordig in deze editie

Met een fotoreportage, voorzien van tekst door Gerrit Vos, en hernieuwd het festivaloverzicht....

**LEROY IN BEELD** pagina 10

## Terugblik op de 4 mei herdenking

Een herdenking nieuwe stijl, met andere sprekers, al is veel ook bij het oude vertrouwde gebleven....

**4 MEI HERDENKING** pagina 18



WV Geo viert 75-jarig bestaan.... 27

## Strandpaviljoen Kardinge heropend en omgeturnd tot heuse strandtent

**KARDINGE** Kardinge is een horecagelegenheid rijker op een mooie en toegankelijke plek. Het paviljoen aan de Kardingepas is sinds ruim een week geopend en biedt bezoekers alles wat je van een echte strandtent mag verwachten. Een beschutte plek om te zitten plus een loungeplek, friet, ijs, of een borrelplank met een drankje erbij naar keuze.

van de redactie

Gabi Goos, uitbater van het strandpaviljoen: 'Wij doen dit als Argo Catering in opdracht van de gemeente. Zij hebben ons gevraagd het paviljoen aan het strand van de Kardingepas weer nieuw leven in te blazen. Aan de rechterzijde van het gebouw is nu een zitgedeelte, waar je een ijsje of een frietje kunt eten.

'We zijn geopend zodra de temperatuur boven de twintig graden komt. Steeds afhankelijk van het weer en natuurlijk zijn we geopend bij evenementen. Van ongeveer half april tot oktober, dus tijdens het seizoen.' Ter geruststelling van bezoekers, vertelt Gabi: 'De toiletten en douches blijven gewoon bereikbaar voor strandgasten.'

De linkerzijde is omgetoverd tot loungeplek, waar bezoekers een snack of bijvoorbeeld een borrelplank kunnen bestellen.' En er staat meer op het menu, want natuurlijk kun je er ook een drankje bij bestellen.

Argo Catering is een zelfstandig bedrijf, gevestigd in Drenthe en met name actief in Groningen. Zij starten binnenkort ook de horecavoorziening in het zwembad van Ten Boer.



Officiële start van de bouw met vlnr: Pieter Witzenburg, directeur Lefier, wethouder Rik van Niejenhuis en Koert Terhürne, directievoorzitter Dura Vermeer

## Onthulling bouwboard Midscheeps markeert officiële start bouw

**LEWENBORG** Dinsdagmiddag 23 mei werd in aanwezigheid van een aantal genodigden het officiële startsein gegeven voor de bouw van het nieuwe appartementencomplex op de locatie van de gesloopte Oude Bieb, aan de Midscheeps.

tekst Saskia Osinga | fotografie Janet Bos

Wethouder Rik van Niejenhuis, van Bouwen en Wonen, verrichtte de openingshandeling door midden in de bouwput op een rode knop te drukken (waarna er werkelijk niets gebeurde, maar dat mocht de pret niet drukken...). Hieraan voorafgaand roemde hij het nieuwbouwproject dat een interessant project is in het kader van de wijkvernieuwing, binnen bestaande context. Straks zal de route langs het fietspad door Lewenborg er heel anders uit gaan zien, zo zei hij.

zenburg, vertelde over de totstandkoming van het nieuwbouwproject. 'De sloop van de Bieb was niet moeilijk, maar de vastgoedontwikkeling daarna duurde langer. Overleg met de gemeente over onder meer de parkeergelegenheid, nam tijd in beslag. Het resultaat is een project: woningen voor diverse doelgroepen, met twee- en driekamerappartementen. De woningen zijn energiezuinig en klimaatadaptief.'

De woningen worden gerealiseerd door Dura Vermeer.

De directeur van Lefier, Pieter Wit-

## PRÉ-ZOMER-CHILLEN

Ze laten sporen na in platgelegen luwte, grassprietferomonen doorheen het zachte kleed

niet dat men van elkaar de ware toedracht weet laat staan een doel voor ogen

zij chillen enkel samen op golfengtes van sfeer diversiteit nietszeggend of misschien juist voornaam

doch naam mag het niet hebben zij zijn elkanders tijd op dát moment geven.

© JELOU



De loungeplek bij de nieuwe horecagelegenheid

foto: GG



**Contact**

Heeft u kopij die u graag in de volgende editie van De Lewenborger geplaatst zou zien? Stuur dan een mail naar [redactie@lewenborger.nl](mailto:redactie@lewenborger.nl).

We proberen uw kopij in de eerstvolgende Lewenborger te plaatsen. Helaas kunnen wij niet garanderen dat uw artikel ook daadwerkelijk geplaatst wordt. Dit is elke maand weer afhankelijk van de hoeveelheid beschikbare ruimte en hoeveelheid advertenties.

Heeft u een vraag of opmerking naar ons gestuurd, dan proberen wij u zo spoedig mogelijk te antwoorden.

**Fotografie**

Janet Bos, Peter Kruijt, Wim Velt, Bas Schoonenboom, Saskia Osinga, Piet Gruisen, Koos van de Belt, ajpers@ziggo.nl, Annie van Dam, Harry van der Werff, Raimond Walhaus

**Redactie**

Hanneke Verwey, Joanna Paszkiewicz, Henk Busker, Jelou Dichter, Saskia Osinga, Suzanne Atema, Piet Gruisen, Bram Hügel

**Eindredactie en opmaak**

Bram Hügel  
050 - 3181310  
[redactie@lewenborger.nl](mailto:redactie@lewenborger.nl)

**Druk en advertentieopmaak**

NoordPers BV, Uithuizen  
0595 - 437777  
[kranterij@noordpers.nl](mailto:kranterij@noordpers.nl)

**Uitgever**

BeWoners Platform Lewenborg  
[kopgroep@bwpl.nl](mailto:kopgroep@bwpl.nl)

**Oplage**

6.000

**Advertenties**

Henk Meis  
06 - 12447483  
[kranterij@noordpers.nl](mailto:kranterij@noordpers.nl)

**Bezorging**

BeWoners Platform Lewenborg  
Klachten over de bezorging?  
[bezorging.lwb@gmail.com](mailto:bezorging.lwb@gmail.com)

**Verspreidingsgebied**

Lewenborg, Drielanden, Zilvermeer, Noorddijk, Rijksweg, Oosterhoogbrug, Ruischerbrug, Ruischerwaard en Meerstad

**Internet**

[www.lewenborger.nl](http://www.lewenborger.nl)

**Volgende editie**

Kopijsluiting

**16 juni**

Verspreiding vanaf

**22 juni**

**Filmhuis Lewenborg | berichten juni 2023**



Filmhuis Lewenborg presenteert

Donderdag 15 Juni 2023

Zaal open 19:00 uur

Aanvang 19:30 uur

Wijkcentrum Het Dok

Entree € 1,- per persoon

**WEST SIDE STORY**

Van Steven Spielberg

Het Dok  
Kajuit 4 9733 CA Groningen Tel (050) 54 46 888  
Email: [info@wijkcentrumhetdok.nl](mailto:info@wijkcentrumhetdok.nl) [www.wijkcentrumhetdok.nl](http://www.wijkcentrumhetdok.nl)

**Beste film liefhebber,**

Dit is de aankondiging van alweer de laatste film van het seizoen '22-'23. Tot nog toe zijn de acht films die we in onze bios draaiden bezocht door maar liefst 620 mensen en er komen op het moment van schrijven nog twee voorstellingen aan! We hopen dat u als film liefhebber in groten getale op aanwezig wilt zijn **DONDERDAG 15 JUNI OM 19.30 uur** bij de film: **WEST SIDE STORY (2022)** in de versie van **STEVEN SPIELBERG**

Deze film duurt maar liefst 2.29 uur en daarom beginnen we een half uur eerder dan normaal: we maken er ter afsluiting van het seizoen gewoon een avondvullende voorstelling van! De zaal gaat dus ook een half uur eerder open en de tijd tussen maaltijd in het restaurant en de start van de film is dus korter.

Deze musicalfilm is net als de gelijknamige productie uit 1961 een verfilming van de Broadwaymusical uit 1957 gecomponeerd door Leonard Bernstein, die daarin de Shakespeare-tragedie *Romeo en Julia* bewerkte. In de hoofdrollen zien we bijna alleen maar acteurs tussen de 18 en 24 jaar oud van wie vooral Rachel Zegler (zelfs maar 16 jaar oud tijdens de opnamen) als Maria en Ariana DeBose als Anita de show stelen.

Het verhaal behoeft nauwelijks toelichting: de Jets (blanke migrantenkinderen) en de Sharks (uit Puerto Rico) zijn twee rivaliserende jeugdbendes in New York. Tony (gespeeld door Ansel Elgort) behoorde ooit tot de Jets, terwijl Maria de zus is van Sharks-leider Bernardo. Ondanks de rivaliteit tussen de twee bendes worden Tony en Maria verliefd op elkaar en beginnen ze aan een verboden en uiteindelijk heftig omstreden romance.

We nemen aan dat de meesten van u de film uit 1961 van Jerome Robbins (tien Oscars!) eens in zijn of haar leven gezien heeft en zich ondanks dat wil laten verrassen door deze overrompelende versie van Spielberg. U zult mee terug genomen worden naar het New York van de jaren vijftig en meegezogen worden in het bijna onvermijdelijke verloop die zo'n cross-over liefde met zich mee bracht. Spielberg tilt het verhaal, dat hem altijd al interesseerde, door zijn vernieuwende en wervelende aanpak echter naar een ongekend hedendaags niveau dat je als filmbezoeker ook in dit geval vol in het hart treft: geweld loont niet, nu niet en nooit niet!

In onze laatste mail en onze laatste bijdrage aan de Wijkkrant van juni zullen we het thema van ons volgende seizoen presenteren en een aantal titels noemen die we voor u uitgezocht hebben en waarmee we u net als nu proberen te verleiden tot een bezoek aan .... het Donker van Het Dok!

Uw programmeurs

PS. Vergeet u vooral niet tijdens de stemronde van de 'Stem van Groningen' **TUSSEN 1 EN 7 JUNI** op ons voorstel voor een nieuw projectieboek in de Grote Zaal te stemmen!



Hallo,

wij zijn een schildersgroep, "Het Palet" en zijn op zoek naar nieuwe leden om ons team te versterken.

Wij schilderen op maandagochtend van 9.00-12.00 uur in Het Dok.

Iedereen die interesse heeft kan zich melden bij Janny Jager (050-5420425)

Workshop Bierproeverij en BBQ  
23.06.2023

Tijdstip 19.00-22.30 uur  
Kosten: € 28,50  
Betalingswijze: P/a of i/bank

Opgave: Bij de balie (9.00-12.00 uur) of via [www.wijkcentrumhetdok.nl](http://www.wijkcentrumhetdok.nl)

KOM JE OOK NAAR HET

**BUURTVUUR LEWENBORG**

FIJNE GESPREKKEN EN LEKKER ETEN  
aan het fietspad tussen Stuurboordswal en Noorddijkerweg

**19.30 ZATERDAG 3 JUNI**





## UMCG geeft uniek kijkje achter de schermen tijdens Open Dag

**GRONINGEN** Altijd al eens een operatiekamer of de traumahelikopter van het UMCG willen bekijken? Zaterdag 10 juni is dit mogelijk, tijdens de Open Dag van het UMCG. Het ziekenhuis organiseert deze open dag omdat het 225 jaar bestaat. Het programma is zeer divers en interessant.

### Programma voor jong en oud

Veel plekken in het UMCG zijn normaal gesproken niet toegankelijk voor bezoekers. Van de operatiekamers tot het protonencentrum en het helikopterdek. Tijdens de open dag heb je eenmalig de kans om op plekken te komen waar je anders niet komt. Ook zijn er verschillende interessante lezingen. Bijvoorbeeld over de werking van het immuunsysteem, of de kansen om middelen die bekend staan als partydrugs – ketamine, MDMA – als medicijn te gebruiken in de psychiatrische zorg. Poliklinieken openen hun deuren, er is een beweegplein met aandacht voor leef-

stijl en preventie en er zijn uiteraard verschillende activiteiten voor kinderen. Zo kunnen zij hun knuffel gipsen, een speurtocht doen, een gaatje leren boren bij de tandarts en infuus leren prikken bij de dokter.

### Praktische informatie

De open dag is op zaterdag 10 juni van 10.00 – 15.00 uur. Aanmelden is niet nodig. Het UMCG roept iedereen op om zoveel mogelijk met het OV, de fiets of lopend naar het UMCG te komen. Meer informatie over het programma vind je op: [www.umcg.nl/opendag](http://www.umcg.nl/opendag).

## Subsidie waardevermeerdering verlengd

**GRONINGEN** Staatssecretaris Hans Vijlbrief van Mijnbouw heeft laten weten de huidige subsidie Waardevermeerdering te verlengen tot 9 oktober 2023. Dat maakte hij op dinsdagmiddag 11 april bekend in een brief aan de Tweede Kamer.

Volgens Vijlbrief hangt de toekomst van de Waardevermeerderingsregeling samen met de kabinetsreactie op het rapport van de Parlementaire Enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen die op dit moment wordt voorbereid. 'Omdat de maatregelen die daarin worden uitgewerkt in samenhang moeten worden gezien met de regeling, is het niet wenselijk om de huidige Waardevermeerderingsregeling per 1 juni te

wijzigen', aldus de staatssecretaris.

Ben je woningeigenaar in het aardbevingsgebied met erkende bevestigingschade? En heb je een schaderapport of schadevergoeding van € 1.000 of hoger ontvangen van het IMG? Dan kun je gebruik maken van de subsidie Waardevermeerdering om jouw huis duurzamer te maken. Je kunt maximaal € 4.000 subsidie krijgen om bijvoorbeeld de vloer te isoleren, HR++(+) glas te plaatsen of zonnepanelen te installeren.

Wil je een aanvraag indienen voor de subsidie Waardevermeerdering? Ga dan naar: [www.snn.nl/wvm](http://www.snn.nl/wvm).

## Middelbare scholieren organiseren 'Tweede kans!'

**LEWENBORG** Op woensdag 28 juni aanstaande organiseren scholieren van het Heyerdal, Werkmancollege en CSG Klui-verboom in samenwerking met de Oude Bieb en WIJ Groningen de zomerse kledingmarkt 'Tweede kans!'

Als je kleding nodig hebt, dan hoef je niet altijd nieuwe kleding te kopen en het is voor velen ook niet mogelijk. Het zijn twee belangrijke argumenten om de kledingmarkt te organiseren. De scholieren en betrokken organisaties willen zo op een positieve manier aandacht besteden aan duurzaamheid en armoede. De zomerse kledingmarkt vindt

plaats op 28 juni van 13.00 – 16.00 uur op het terrein van de Klui-verboom, Klui-verboom 1 te Groningen.

Om inwoners met een kleine portemonnee uit de omgeving te voorzien van een zomerse garderobe is de organisatie op zoek naar kleding. Heb je zomerse kleding die naar een nieuwe eigenaar mag? **Lever het dan in voor 6 juni** bij WIJ Lewenborg in wijkcentrum Het Dok of bij WIJ Beijum in het Heerdenhoes. De kleding dient netjes en gewassen aangeleverd te zijn. Voor informatie kun je contact opnemen met WIJ Groningen, Femma Bezu, telefoon 06 54 26 52 76.

## De Mouterij wil een busreis aanbieden en vraagt uw stem voor het Wijkbudget

Beste Lewenborgers en bewoners van omliggende wijken,

Wij hebben een idee ingediend voor het wijkbudget 2023. De Mouterij maakt zich hard voor een busreis voor onze wijkbewoners. Het is de bedoeling om met elkaar een leuke dag te beleven door met een bus op pad te gaan. Dus lijkt het je leuk om met ons mee te gaan deze dag, stem dan op ons idee! Stemmen kan van 1 t/m 7 juni 2023 en op 3 juni wordt er een wijkstemdag georganiseerd. Dus stem. Dit kan op de: [stemvan.groningen.nl](http://stemvan.groningen.nl).

### Wat gaan we doen?

We gaan 's morgens met de bus ergens koffiedrinken onderweg,

dan een museum bezoeken, daarna in een gezellig stadje iets voor jezelf gaan doen en daarna besluiten we deze gezellige dag met een gezamenlijk etentje.

### Help ons deze dag mogelijk te maken

Dit idee staat los van onze vaste Mouterij-middagen. We hebben alleen de naam gekozen en dit is voor iedereen die zin heeft om met ons mee te gaan. Dus gaat ons idee door, dan snel opgeven want vol is vol.

We hopen dat er veel op ons gestemd wordt, zodat we er een leuke dag van kunnen maken!

Namens het team De Mouterij [dickmedema@hotmail.com](mailto:dickmedema@hotmail.com)



## Reparatiewerkplaats Lewenborg e.o. is op zoek naar handige vrijwilligers!

**LEWENBORG** Ben jij handig en heb je plezier in het repareren van elektrische apparaten of in het herstellen van kleding, meubels of speelgoed? Dan zijn WIJ op zoek naar jou!

Dit jaar starten inwoners, WIJ en het Boegbeeld een Reparatiewerkplaats. Een reparatiewerkplaats is een concept waarbij wijkbewoners hun kapotte spullen heen kunnen brengen. Vervolgens wordt dat door vrijwilligers van de werkplaats gemaakt. We hebben al een aantal goede verschillende talenten. Ieder talent heeft zijn of haar eigen specialiteit.

Maar we zijn nog op zoek naar meerdere enthousiaste vrijwilligers voor een dagdeel per week. Dus lijkt het jou leuk de Reparatiewerkplaats te versterken, ben je handig in het repareren van apparaten of ben je creatief met materialen? En zou je het leuk vinden om je talent in te zetten? Meld je dan aan bij WIJ Lewenborg, Femma Bezu, telefoon 06 54262476.



## Muziek op de Werf- wie doet mee?

**Oproep:** We zoeken zingende en of instrument bespelende bewoners uit Lewenborg en omstreken, om te zien of we samen kunnen spelen. Bijvoorbeeld: instrumentalisten zoeken een zanger of zangeres. Of zangers zoeken andere zangers om een close-harmony groepje te beginnen, zomaar wat voorbeelden. Locatie is De Werf, het losstaande houten gebouw achter de Swoai-

stee, tussen het openluchttheater de Zandbank en het LeRoy-huis.

### Klinkt het interessant?

Geef je dan op via [lewenborgmusic@outlook.com](mailto:lewenborgmusic@outlook.com). Dan krijg je bericht wanneer er een bijeenkomst plaatsvindt. Wellicht kunnen we deze zomer al wat doen bij voldoende aanmelding. In ieder geval vanaf september 2023.

## MELKKOE

Op zoek naar een andere. Ze zijn er volop, dus dat probleem kan van tafel. Ons wensenlijstje is klaar en realistisch, doet recht aan de portemonnee en biedt perspectief. Elektrisch valt af. Hybride misschien? Om toch een beetje om het milieu te denken. In 2035 gaat de verbrandingsmotor in de ban; moeten we daar al op voorsorteren? Geen instappertje in ieder geval. Met een volgepakte Ford Ka de Gotthardpas over doe je één keer en de volgende keer pak je het vliegtuig. Al kan het erger. In Tsjechië reden we bij helder weer een berg op. Hoe hoger we kwamen, hoe mistiger het werd. Een walm van verbrande olie en rubber kwam ons tegemoet. Na een paar honderd meter zag je geen hand voor ogen meer. Tot de achterzijde van een stokoude Skoda opdoemde, die reutelend en steunend stapvoets omhoog kachelde. Dikke walmende rookwolken uitbrakend. Als we die walm onze motor ingeleid zouden kunnen hebben, dan waren we gratis naar boven gereden. Zoiets. Ik denk aan alle merken, modellen en typen, waar ik ooit in heb gereden. Zo bezien, een autokerkhof vol. En sommige leken inderdaad gereanimeerd. Uitlaten die zich op zeker moment losmaakten van het voertuig, vrolijk buitlend over de weg. Schroefveren die gedrieën besloten tot een soort celdeling. Remklauwen die niet meer van loslaten wilden weten en de remschijven tot hoogovens omtoverden. Dynamo's die al dat opgewekte gedoe beu waren of een startmotor die net dat ene kunstje juist naliet. Dode accu's in de winter, condenswater in de benzineleiding, druklager op volle snelheid overleden. Best indrukwekkend, overigens, hoeveel olie er dan uit de motor kan spuiten. Schokbrekers die de klap niet te boven kwamen, of een versleten versnellingsbak die voelde of je in een bak aardappelen roerde. Om over een gesneuvelde koppeling maar te zwijgen. Maar toch gaan we er weer voor, want dat koetsje voor de deur betekent iets. Vrijheid, en soms een hoop gelazer...

Bram

## Ei ei een ei

Tegelwijsheid luidt: In mei leggen alle vogels een ei, behalve de koekoek en de griet die leggen in de meimaand niet.

Maar met de koekoek is er nog veel meer aan de hand, die maakt zelfs geen nest waarin de eieren behoren te liggen. Ma koekoek legt doodleuk haar ei in een andermans nest.

Hoe is dat gekomen? In een van de verhalen die ik tegenkwam, las ik het volgende:

Alle vogels waren druk doende een nest te bouwen, waarin ze de eieren zouden leggen, waarna ze ze uitbroeden.

Het koekoeksechtpaar wist niet hoe ze een nest moest bouwen en ging bij andere vogels vragen hoe een nest te maken. Maar de andere vogels hadden het veel te druk om ze te helpen, want het nest moest voor mei klaar zijn.

Ze kregen korte aanwijzingen. Zoek wat takjes vlecht ze tot een nest. Bekleed het met mos en zachte materialen en leg daar je eieren in.

Het echtpaar koekoek was of traag van begrip of makkelijk van opvattingen.

Maar in ieder geval kwam er geen nest. Elke keer ging moe Koekoek bij de burens kijken. Eerst bij de ene dan weer bij de andere buur. Ze zag hoe de nesten vorderden en zij bewonderde de technieken, maar stak er zelf niets van op.

Totdat het moment kwam dat zij zelf haar eieren kwijt moest. Zij kwam op het idee om een ei te leggen in een nest dat klaar was en waar reeds eieren in lagen. Maar haar ei was veel groter dan de eieren die er lagen. Zij besloot nog een ander nest te bezoeken en legde ook daar een ei in. De 'gast'gezinnen waren zo druk met het uitbroeden van hun eieren dat zij over het hoofd zagen dat er een ei groter was dan de overige eieren. En ma koekoek? Die vloog weg, haar eieren overlatend aan de gastgezinnen. Zij bezocht diverse vogelfestivals en had de tijd van haar leven.

Na het uitkomen van de eieren bleek het koekoeksjong veel groter te zijn dan de rest van de uitgekomen eieren. De 'gast'ouders waren zo

trots op hun broedsel dat ook zij nu het verschil niet merkten. Dat heb je zo met ouderliefde.

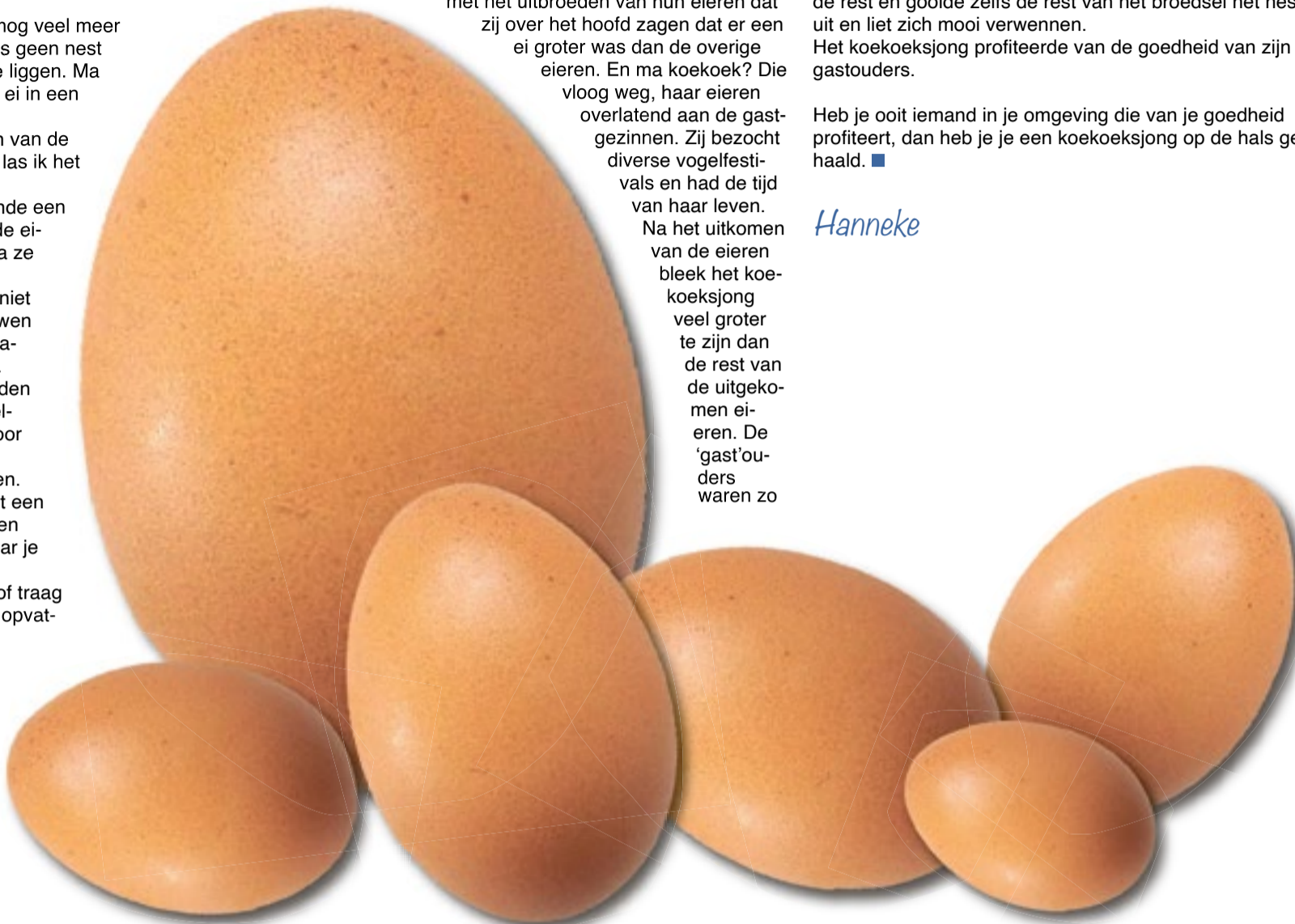
Het jong met de grootste open snavel kreeg het meeste voedsel. Dat was de wet van de natuur: het brutaalste wezen had de meeste kans te overleven.

Het koekoeksjong groeide daardoor ook veel sneller dan de rest en gooide zelfs de rest van het broedsel het nest uit en liet zich mooi verwennen.

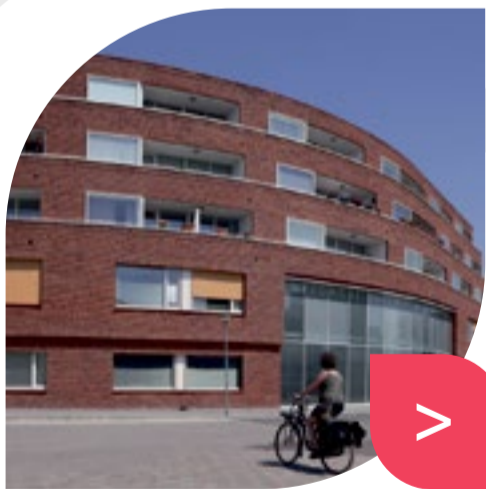
Het koekoeksjong profiteerde van de goedheid van zijn gastouders.

Heb je ooit iemand in je omgeving die van je goedheid profiteert, dan heb je je een koekoeksjong op de hals gehaald. ■

Hanneke



## GEZONDHEIDSCENTRUM LEWENBORG



Bij Boots apotheek in Gezondheidscentrum Lewenborg kunt u terecht met alle recepten van uw huisarts of specialist, en voor vrij verkrijgbare geneesmiddelen, health- en beauty-producten.

Kajuit 438a, 9733 CZ Groningen

## DNA-test in apotheek: medicijnadvies op maat

Onlangs was in het nieuws dat ernstige bijwerkingen afnemen als patiënten medicatie krijgen die op hun DNA is afgestemd. Een farmacogenetische test kan daar inzicht in geven. Bij Boots apotheek Lewenborg bieden wij zo'n test al sinds 2019 aan. In dit artikel vertellen we u er meer over.

### Wat is een farmacogenetische test?

Ieder mens heeft uniek DNA. Verschillen daarin zorgen dat een medicijn bij de een beter werkt dan bij de ander. Via een farmacogenetische test kunnen wij heel precies bepalen welk medicijn bij de geteste persoon het best werkt en de minste bijwerkingen geeft. Bij zieke en gezonde mensen, nu én in de toekomst. Het goede nieuws is namelijk dat ons 'genetisch profiel' niet verandert. De informatie uit de test blijft dus een leven lang van belang bij het gebruik van geneesmiddelen.

### Hoe werkt de test?

U kunt bij ons een farmacogenetische test laten doen. U maakt daarvoor een afspraak in de apotheek. De apotheker neemt dan met een wattenstaafje wat wangslimvlies bij u af. Na ongeveer veertien dagen hebben we een

duidelijk beeld van welke geneesmiddelen voor u geschikt kunnen zijn én welke dosering het beste resultaat geeft met de minste bijwerkingen. Dat is een grote vooruitgang. Tot nu toe konden we alleen maar uitgaan van gemiddelden. Daardoor slaat een therapie soms niet aan of hebben mensen last van vervelende bijwerkingen, terwijl dat niet nodig is. Dankzij deze test kunnen we dat verklaren en in overleg met de huisarts of specialist een ander, beter werkend medicijn kiezen.

### Meer weten?

De uitgebreide Boots farmacogenetische test, een complete set van zeventwintig genen, kost € 299,-. Wij bewaren het rapport met de resultaten van de test in ons computersysteem. U krijgt het rapport ook op een pasje met daarbij de contactgegevens van onze apotheek. Dan heeft u het altijd bij u, ook bijvoorbeeld in het buitenland. Een andere arts of apotheker kan, als dat nodig is, contact met ons opnemen voor medicijnadvies. Wilt u meer weten over de test? Bel of mail ons en we helpen u graag verder!



apothek

T 050 – 541 20 44

E [apotheek.lewenborg@bootsapotheek.nl](mailto:apotheek.lewenborg@bootsapotheek.nl)

I <https://www.gezondheidscentrumlewenborg.nl/Boots-apotheek-lewenborg>

Joanna Paszkiewicz praat met de programmamanager bij de Hartstichting, begeleider van Checkpunt in Het Dok

Red.: - Als de eerste in dit landelijk project en als de enige in Groningen onze wijk is gekozen. Waarom?

- Wij waren op zoek naar een wijk met meer gezondheidsverschillen. In overleg met Robert Teleman, cardioloog in het Martiniziekenhuis, kwamen we uit bij Gezondheidscentrum Lewenborg. Volgende stap: na Groningen gaan wij in 2023 naar twee wijken in Rotterdam (met het accent op multiculturele wijk) en

ventie. Met het checkpoint willen we mensen meer bewust maken van risicofactoren als bloeddruk en cholesterol. We willen mensen helpen en stimuleren om gezonde keuzes te maken.

Red.: - Dat klinkt optimistisch. Je kunt zelf het risico van deze risicofactoren verlagen.

- Vanaf 40 jaar neemt het risico op een hoge bloeddruk en hoog cholesterol toe. Dat zijn risicofactoren. Je voelt het doorgaans

- Gezond eten, meer bewegen, stopen met roken. Dat zijn dingen die je zelf kan doen om je risico te verlagen.

Red.: - Dat lijkt simpel, maar in praktijk... Bijvoorbeeld roken. Volgens laatste berichten is een sterkste verslaving... Dus - wat kun je dan doen?

- Wat je kunt doen...? Stoppen geeft zo veel gezondheidswinst! Als het je zelf niet lukt, vraag hulp hierbij.



OM MEER BEWUST TE ZIJN

Amsterdam. Dit is onze rode lijn. Wij kijken daarna strategisch: wat kan de hartstichting doen?

Red.: - Er is bekend, dat de Hartstichting een missie heeft om de hartgezondheid in Nederland te verbeteren.

- Wij strijden tegen hart- en vaatziekten, zoals een hartinfarct of beroerte, met wetenschappelijk onderzoek, voorlichting en pre-

niet. Je kunt je steeds gezond voelen, dus wij willen mensen vanaf 40 jaar en ouder bewust maken van hun risico en via simpel onderzoek op het checkpoint mensen laten zien dat het makkelijk en goed is om te meten. Je kan niet zien dat na 40 jaar alles ouder is ook de binnenkant.

Red.: - Als je risicofactoren hebt - wat kun je doen?

Red.: - Media op hele wereld concentreren zich steeds meer op voeding en koken. In de supermarkten vinden wij steeds nieuwe producten - meer of minder gezond.

- Het aanbod is gigantisch, de keuze is steeds moeilijker. Wij willen meer aandacht richten op gezonde producten; die moeten vaker in de aanbieding zijn.

Red.: - U zegt dat wij meer bewust moeten zijn. Welke producten kunnen we het beste vermijden?

- Producten met verzadigd vet, zoals frikandel, hamburger, salami, slavinken, worst. Vloeibaar vet is altijd beter. Magere of halfvolle melkproducten zijn altijd beter dan volle melkproducten. Je kan beter voor 30+ dan 48+ kaas kiezen. Belangrijk is ook om de zoutconsumptie te beperken. Kortom: veel zout, suiker en harde vetten eten is ongezond.

Red.: - Dus de grote favoriet van kinderen - pizza, is niet gezond...

- Je kunt gezondere varianten maken. Met meer groente bijvoorbeeld. Andere kwestie: bewegen. In plaats van de auto - neem de fiets en neem vaker de trap in plaats van de lift. Elke stap die je neemt is er een die bijdraagt aan je hart gezondheid. ■



Heropening Detz Schoenmaker en Sleutelservice in nieuw onderkomen

**LEWENBORG** Begin mei opende Dennie Detz, al jaren een vertrouwde ondernemer in winkelcentrum Lewenborg, zijn nieuwe winkel in het pand waar voorheen dierenwinkel Pet's Place gevestigd zat. Samen met zijn vrouw Carina bestiert hij de nieuwe winkel, in een mooi ruim pand. Als extra is er de uitbreiding met furnituren. Voor garens, ritsen, linten en knopen kun je nu ook bij het echtpaar Detz terecht. 'Je hoeft niet meer voor een klosje garen apart naar de stad, maar kunt daarvoor bij ons terecht', vertelt Carina.

tekst Saskia Osinga | fotografie ajpers@ziggo.nl

Groot assortiment aan furnituren

Al tien jaar is Dennie Detz hét adres om je schoenen en tassen te laten repareren, of een sleutel bij te laten maken. Detz nam destijds de zaak over van een schoenmaker die met pensioen ging. Begin dit jaar had het stel andere plannen; de huur van de winkel was al opgezegd, de plannen gingen uiteindelijk niet door en dit pand kwam beschikbaar.

Omdat de ouders van Detz met furnituren op de markt staan, besloten ze dit in hun assortiment in de winkel op te nemen.

Van tevoren was bij een aantal klanten gepeild hoe ze hier tegenover stonden. De reacties waren positief en ook de handwerkclubs in wijkcentrum Het Dok

waren enthousiast. Het resultaat is een kleurrijk assortiment, mooi opgesteld in de ruime winkel.

Niet alleen schoenmaker

Terwijl Carina vertelt, is Dennie druk bezig nieuwe zolen op een paar schoenen te monteren. Zijn schoenenwerkplaats heeft een open karakter en daardoor kun je zien wat hij allemaal aan het doen is en welke gereedschappen hij gebruikt.

'In de vorige zaak was het kleiner, zat er een muur tussen en stond ik vaak met mijn rug naar de deur. Dit is eigenlijk veel leuker nu het zo open is en iedereen kan zien wat ik aan het doen ben', vertelt Dennie, terwijl hij laarzen laat zien waar nieuwe zolen onder zijn gezet en die hij aan het bijvijlen is.



Carina vertelt dat Dennie ook tassen en lederwaren repareert en daar erg veel plezier in heeft. Daarnaast is er de sleutelservice. En kun je er een bot keukenmes laten slijpen. Detz biedt ook kledingreparatie aan. Kleding waar iets aan hersteld moet worden, kan gebracht worden. Het wordt bij de kleermaker afgeleverd en binnen een week heb je je kledingstuk weer terug.

Stomerijservice

Alsof dat nog niet genoeg service is, biedt Detz ook een stomerijservice aan. In de winkel staat een aantal zakken met dekbedden die naar de stomerij moeten. 'Toen we een maand dicht waren, hebben mensen hun stomerijgoed blijkbaar opgespaard. Twee keer

per weer wordt dit uitbesteed naar een stomerij en kan het daarna hier weer opgehaald worden', vertelt Carina. 'Ook dit boden we al aan in ons vorige pand, maar dit valt nu meer op.'

Druk

Sinds de winkel is heropend is het druk. De reacties van klanten zijn zeer positief. Sowieso worden er tegenwoordig meer kwaliteitsschoenen ter reparatie aangeboden. Mensen kopen door de hoge prijzen niet te snel nieuw en kijken toch eerder of iets nog gerepareerd kan worden, zodat het nog weer een tijd mee kan. Bij Detz Schoenmakerij ben je daarvoor dus aan het juiste adres!





# DE WIJK DE WERELD

## *Lewenborg komt thuis in de Stadsschouwburg!*

Lewenborg, een wijk aan de rand van de stad, maar het bruisende middelpunt van de stad voor heel veel Groningers. Voor veel gezinnen, in alle soorten en maten. Van burens met groene vingers, die er een van de meest natuurrijke wijken van de stad van maken. Voor buurtmoeders die 's avonds samen met veel humor de pleintjes in de buurt af gaan. En voor jongeren die elkaar weten te vinden om beats te maken en te mixen. Hoog tijd dus dat Lewenborg dit jaar de Stadsschouwburg overneemt!

Kom op bezoek en maak kennis met Maryam, Henk, Eva, Lynn, Arjen en vele anderen. Samen met de makers van De Wijk De Wereld brengen zij hun verhalen tot leven in een voorstelling vol dans, muziek, theater, film en meer. De makers van deze editie zijn Karin Noeken, Eva van Barneveld, Gaja Caruso, Claudine Pantophlet, T A M A R (Tamar Tanasale)

en Ada Daniele & Shara Maaskant (van X\_YUSUF\_BOSS). Ga tijdens de voorstelling mee op reis door het hele theater, dat omgebouwd is tot het decor van de verhalen uit de wijk. Van de orkestbak tot de foyer, van de kleedkamers tot het grote podium: overal ontmoet je je burens en mede-Stadgers en maak je bijzondere verhalen mee uit de wijk Lewenborg.

De Wijk De Wereld vindt van 22 t/m 24 juni plaats in de Stadsschouwburg. Mis het niet!

**DO 22 JUNI, 20.15 UUR (TRY-OUT)**  
**VR 23 JUNI, 20.15 UUR (PREMIÈRE)**  
**ZA 24 JUNI, 14.30 UUR / 20.15 UUR**  
€ 12,50 | € 10,- voor bewoners  
Lewenborg (try-out € 10,- | € 7,50)

Meer info & tickets:  
[www.dewijkdewereld.nl](http://www.dewijkdewereld.nl)



FOTOGRAFIE: REYER BOXEM



## BWPL berichten mei

De **Derde donderdag** van mei viel dit keer op de 2de donderdag i.v.m. Hemelvaart. In al die jaren dat we maandelijkse bewoners-avonden organiseren is dit de eerste keer. Dan zou je moeten kunnen uitrekenen in welk jaar we begonnen zijn.

Gerrit Vos gaf een mooi overzicht van de festiviteiten die i.v.m. 50 jaar LeRoy gaan plaatsvinden. De eerste activiteiten zijn al op 13 maart begonnen en de laatste zal zijn op 8 juli.

Wat er precies wanneer plaats zal vinden, vind je op de festivalpagina op pagina 11. van deze krant terug. Met als één van de hoogtepunten een ambachtenmarkt en muziekavond op de Zandbank op 24 juni.

### Het wijkbudget

is bijna zover dat er gestemd kan worden. Blader naar de pagina van de wijkvernieuwing, knip het stemformulier uit en stem op je 5 favoriete ideeën op de lijst.

Het moment van de uitslag is op de 3de donderdagavond in juni, de 15de.

Om half 8 weten we welke ideeën gerealiseerd kunnen worden de komende maanden.

Wil je voor de 3de ronde wijkbudget 2024 meedenken of meedoen aan het proces? Meld je dan aan via [kopgroep@bwpl.nl](mailto:kopgroep@bwpl.nl).

### Buurten met een Bakkie

Buurten met een bakkie is ontstaan vanuit het Bewonersplatform om meer inzicht te krijgen in de behoeften van bewoners, hoe het wonen in de flat of buurt is en om mensen in de wijk meer met elkaar te verbinden. Een week van tevoren kondigen we ons bezoek aan met een folder. Met koffie- en thee kunnen gaan we vervolgens de wijk in en bellen huis aan huis aan. We vinden het leuk om mensen en hun talenten in de wijk te leren kennen. En elke keer bezoeken we een ander stukje van de wijk.

Dit keer waren we op een pleintje achter de Lijzidehaven, een deel van Stuurhut. We hebben bewoners leren kennen die er al jaren wonen, maar ook met nieuwe bewoners gesproken. Het is vooral leuk als buurtbewoners, die elkaar nauwelijks kennen, met elkaar in gesprek komen.



### Succes

Een van de kleine successen: in de Kraaienestflat zijn gezamenlijke koffiedrinkochtenden ontstaan. Hartstikke leuk natuurlijk, alleen was de enige geschikte ruimte een open deel van de hal op een etage. De akoestiek is hier echter beïnvloed. De 10 tot 15 bewoners die hier een aantal keren per maand gezellig samen komen, kunnen elkaar daar nauwelijks verstaan. De werkgroep Buurten met een Bakkie heeft het, na veelvuldig contact met Woningcorporatie Liefier, voor elkaar gekregen dat er op die plek in de flat nu platen aan het plafond zijn bevestigd. Het effect is dat de een nu ook begrijpt waar de ander het over heeft.

In juni volgt de laatste editie van de Lewenborger vóór de zomer, september de eerstvolgende. Misschien kun je aan het strand, op de camping of gewoon lekker in je tuin bedenken of het ook voor jónú leuk zou zijn om je meer met de wijk te bemoeien. Natuurlijk, het kost tijd. Maar je kunt helemaal

zelf bepalen hoeveel tijd je eraan besteedt. En wat je wilt gaan doen.



### Wat levert het je op?

Je leert nieuwe vaardigheden en meer mensen in de wijk kennen. Je gaat deel uit maken van een netwerk van actieve bewoners. Je weet dan wat er speelt en kunt erover meepraten, bijvoorbeeld:

- **Meedoen met Buurten met een Bakkie** 1 keer per maand samenkomen. 1 keer per jaar een buurt bezoeken en daar een koffiemoment organiseren met elkaar. Incidenteel organiseren we andere ontmoet-momenten met bewoners.
- **Meedoen met Lewenborg TV** Interviewen, filmen en monteren. Maar misschien vind je het alleen leuk om 1 onderdeel hiervan te doen. Ook prima. We komen vrijdagmiddags 14:00 bij elkaar.
- **Meedoen aan het Wijkbudget** Dit heeft een duidelijke kop en staart: Ongeveer een half jaar komen we maandelijks – als het nodig blijkt vaker- bij elkaar en bepalen samen de strategie en criteria rondom het proces en de aanvragen.
- **Meedoen met de Kopgroep van het Bewonersplatform** Je komt te weten wat er speelt in de wijk en sluit aan bij overleggen waar je interesses liggen. We koppelen zoveel

**Wij zijn een enthousiaste groep wijkbewoners. Als bewonersplatform brengen we organisaties en wijkbewoners samen om goeie dingen voor de wijk voor elkaar te krijgen.**

Elke 3de donderdag van de maand komen we samen met bewoners, gemeente en organisaties uit de wijk. Om ideeën of informatie te delen en om elkaar te leren kennen. Iedereen is welkom!

Locatie Het Dok. Aanvang 19.30 uur, koffie en thee staan klaar (uitgezonderd de zomervakantiemaanden). Kun je niet op donderdagavond, maar wil je wel iets kwijt? Mail dan met: [kopgroep@bwpl.nl](mailto:kopgroep@bwpl.nl).

mogelijk aan elkaar tijdens de 3de donderdagen in Het Dok.

Kom een keer langs om de sfeer te proeven! 15 juni en dan weer vanaf september elke 3de donderdag van de maand in Het Dok. Vanaf 19:30. De koffie staat klaar en na afloop drinken we een drankje.

Neem voor vragen of aanvullende informatie contact op met ons, de kopgroep van het Bewonersplatform, via: [kopgroep@bwpl.nl](mailto:kopgroep@bwpl.nl). Wij wensen jullie een hele fijne zomer!

## Lewenborg doet praat met Andrea Poelstra-Bos - raadslid voor D66 in de Groningse gemeenteraad

**GRONINGEN** Andrea Poelstra-Bos zit voor D66 in de gemeenteraad van Groningen en diende onlangs een initiatiefvoorstel in om de hoeveelheid afval te verminderen. Per jaar produceert elke Groninger 423 kilo afval, waarvan meer dan de helft restafval is (grijs). Andrea vroeg zich af hoe we die berg afval kunnen verminderen. Het initiatiefvoorstel werd door een aantal andere partijen omarmd (Groen Links, Partij voor de Dieren, Partij voor het Noorden, Christen Unie, Student en Stad). Het voorstel zal nog in de raadszaal besproken worden vóór de zomervakantie.

door Saskia Osinga

### Kleinere afvalberg

Andrea steekt van wal: 'Zo maken luiers 8 procent uit van het restafval. We moeten meer inzetten op wasbare luiers, waardoor er geen extra afval komt, ze zijn duurzamer in gebruik en ook nog stukken goedkoper. We hebben het daarbij niet over incontinentiemateriaal. Daar zou apart naar gekeken kunnen worden, vooral vanuit de zorgsector.

Je kunt het voor ouders wel aantrekkelijker maken om wasbare luiers te gaan gebruiken, dan moet je al bij de kraamzorg beginnen. Je zou een startpakket kunnen aanbieden.



Andrea Poelstra-Bos

Dit geldt ook voor menstruatieproducten. Je kan meisjes als ze de HPV vaccinatie krijgen, een voucher of proefpakket geven, zodat ze herbruikbare menstruatieproducten, zoals menstruatiecups en wasbaar menstruatieondergoed kunnen uitproberen.'

### Consuminderen

'Het begint bij: minder gebruiken, minder afval maken. In plaats van meteen iets nieuws kopen, kijken of je iets kunt repareren. We zijn er eigenlijk te veel aan gewend geraakt dat je alles maar weer nieuw koopt en dat sommige producten maar kort meegaan en daar eigenlijk zo voor zijn ontworpen. We zijn gewend aan te veel goedkope producten van goedkope winkels die maar een beperkte levensduur hebben. Dat heeft

nogal wat invloed op de afvalberg die we met elkaar produceren.'

Andrea ergert zich er enorm aan dat mobiele telefoons niet meer te repareren zijn.

'In de ontwerpfasen zou al heel veel aangepast kunnen worden, maar daar kunnen we gemeentelijk niet zoveel mee.'

In Groningen doen we niet aan PMD, het scheiden van plastic en drankkartons. Andrea zou liever PMD-afval ook apart scheiden. 'Zo krijg je weer minder afval in de grijze bak of zak. PMD is weer makkelijk te gebruiken als grondstof. Misschien door het plaatsen van enkele PMD-containers naast de glasbak en de papiercontainer bij de afvalhub in de wijk, in plaats van alleen nascheiden zoals dat nu gebeurt.'

### Willen we echt al die producten hebben?

Andrea vertelt over een reclamecampagne van een supermarkt die momenteel adverteert met goedkope elektronische producten. 'Aan de ene kant leuk: bereikbaar voor meer mensen, maar aan de andere kant weet je dat deze goedkope producten snel weer op de afvalberg belanden. Moeten we dit echt allemaal wel willen? Het wordt je continu te makkelijk

gemaakt; ik zou wel een lans willen breken voor minder producten kopen en in ieder geval betere. Je wilt liever geen drie waterkokers kopen in drie jaar tijd', vraagt ze zich af.

### Kleding

'Ruil het met elkaar', zegt Andrea. 'Nieuw kopen kan eigenlijk niet meer.' Het is lastig om te weten wat goede en duurzame kleding is.

In Groningen is een groot tweedehands aanbod. Je kunt bij Partimartini kleding voor een feestje huren. De Vinted app is erg populair, al kan de kleding van over de hele wereld komen. Het zou juist mooi zijn als je er dan op kunt letten dat de kleding uit Nederland komt en niet van al te ver.

Ook bij kleding die uiteindelijk in de afvalcontainer belandt, is een groot deel niet te hergebruiken. Gelukkig wel bij Gronings Goud, een project van de gemeente waarbij oude kleding weer gebruikt wordt als grondstof voor iets anders.'

### Inzetten op repaircafés

'Dat moet goed geborgd worden binnen de gemeente, zodat dit met regelmaat kan plaatsvinden. Misschien kun je een repaircafé organiseren tijdens een milieustraat. In elke wijk een afvalhub is wen-

selijk; een centrale plek om afval te kunnen scheiden en inleveren, maar aan de andere kant blijven mensen dan toch veel weggooiën. Het is ook belangrijk een stap eerder te maken, dat we gewoon minder weggooiën.' Andrea benadrukt dat de kringloopwinkel niet is voor mensen die niet iets duurder kunnen betalen, maar voor iedereen.

### De discussie 'het grofvuil moet weer terug, zoals vroeger'

Andrea is resoluut. 'Dit is niet haalbaar. Een motie hierover is weer niet aangenomen. De kosten zijn echt te hoog. De milieuwinst is er niet. En mensen worden alleen geprikkeld om alles weg te gooien en niet te kijken of spullen nog hergebruikt kunnen worden. Dus het grofvuil op laten halen zoals dat vroeger door de gemeente gebeurde, is niet iets wat terug gaat keren.'

### Afvalambities 2030 van de gemeente Groningen

'Er moet een tandje bij, anders worden de afvaldoelstellingen van de gemeente voor 2030 niet gehaald, vandaar ook dit initiatiefvoorstel. En omdat we ook geen Diftar hebben (betalen per hoeveelheid afval), moeten we toch op andere manieren proberen de hoeveelheid afval te verminderen. Daar zetten we met dit initiatiefvoorstel op in.'



## Wijkbudget Lewenborg: tijd om te stemmen!

Mei was een spannende periode voor de idee-indieners van het wijkbudget. Zouden er juridische en/of beleidsmatige belemmeringen zijn voor de ingediende ideeën? Gelukkig zijn bijna alle ideeën stembaar. U kunt ze op het stemformulier vinden die ook op deze pagina staat.

Het wordt dus de hoogste tijd om als wijkbewoners te gaan stemmen op deze prachtige ideeën! Op het stemformulier kunt u aangeven welke vijf ideeën u het liefst werkelijkheid ziet worden in de wijk. U

maakt een top 5 door een 1 te zetten achter het idee dat u het beste vindt, een 2 voor het volgende idee, enzovoorts.

### Stemmen

Op de ideeën voor het Wijkbudget kun je tussen 1 en 7 juni op de volgende manieren stemmen:

- **Via het Stemformulier.** Het stemformulier kunt u uit de krant knippen, invullen en inleveren in de stembus die te vinden is in het Dok (Kajuit 4) of bij de Oude Bieb (Anker 14B). Bij de stembus in het Dok

liggen ook stemformulieren die ingevuld kunnen worden en vind je de uitgewerkte ideeën zoals die ook op de Stem van Groningen te vinden zijn.

- **Digitaal.** U kunt digitaal stemmen via [Stemvangroningen.nl](http://Stemvangroningen.nl). Heeft u nog geen account dan kunt u daar een account aanmaken met uw naam en mailadres en kunt u vervolgens stemmen op de ideeën van Lewenborg (ga onder het kopje 'Projecten' naar 'Lewenborg leeft').

- **Persoonlijk.** Op 3 juni is er een speciale Wijkstemdag! Voor het Dok kun je posters bekijken van de ideeën en de ideeën inzien. Vul een stemformulier in en krijg bij inlevering een coupon voor een gratis portie poffertjes. De Wijkstemdag begint om 12:00 uur en duurt tot 16:00 uur.

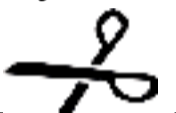
### Uitslag

Op 15 juni, tijdens de 3e donderdag van het BeWonersPlaform Lewenborg (BWPL), wordt om 19.30 uur bekend gemaakt welke ideeën de meeste stemmen heb-

ben behaald en uitgevoerd kunnen worden. U kunt dan ook gelijk aangeven dat u zich wilt aansluiten bij een idee om die verder vorm te geven. Dan kunnen we samen de wijk nóg mooier en levendiger maken.

We zien uw reactie graag tegemoet via een van de drie manieren om te stemmen!

Werkgroep Wijkbudget Lewenborg



## Piets missie: een strakke jeu-de-boulesbaan Nieuwe energie dankzij het Wijkbudget

Tot verrassing van buurtbewoners kwam er na een maaironde van het meterhoge gras aan het Kraaiennest een jeu-de-boulesbaan tevoorschijn. De baan is alleen nog niet in goede conditie. Piet van der Schaaf is daarom op een missie. En hij is niet de enige in huize van der Schaaf die zich inzet voor de wijk. Ook zijn vrouw is actief. "Er is zoveel te doen. Wij willen hier niet meer weg."

Een groepje van acht mensen verzamelt zich maandagochtend aan het bankje bij de jeu-de-boulesbaan. Koffiekannen en koekjes komen uit de tas tevoorschijn. Maar dat is voor later. Er moet eerst jeu-de-bouled worden. "Geen wedstrijd-jeu-de-boules hoor", stellen de deelnemers vast.

### Lekker buiten

Iedere week verzamelen zich rond de acht mensen voor een ouderwets potje jeu-de-boules. "Hartstikke mooi dat dit in de wijk kan", vertelt Piet. "Het is lekker om buiten bezig te zijn én het is gezellig."

### Ballen rollen weg

De omstandigheden zijn alleen



niet optimaal. "Er zit hoogteverschil in de baan. De baan is niet mooi glad en er komt onkruid door de steentjes heen", vertelt Piet. De jeu-de-boulesballen rollen hierdoor regelmatig de verkeerde kant op.

### Wijkbudget

Vorig jaar diende Piet daarom een idee in bij het Wijkbudget Lewenborg om de baan op te knappen.

Helaas werd zijn verzoek niet gehonoreerd. "Het is misgegaan bij het invullen van de bedragen", licht Piet toe. Er stond een verkeerd bedrag op zijn verzoek.

### Onderhoud

Hij kwam er later achter dat zijn verzoek eigenlijk helemaal niet bij het Wijkbudget ingediend hoefde te worden. "Het gaat om onderhoud van de baan, dat is een taak

die al onder de gemeente valt en waar geen apart budget voor aangevraagd hoeft te worden."

### Missie

Piet zet zijn missie daarom voort bij de gemeente. "Ik heb contact opgenomen en hoop op deze manier voor elkaar te krijgen dat de baan mooi egaal wordt. Andere banen in de stad zien er een stuk strakker uit dan deze baan."

### Betrokken echtpaar

In huize van der Schaaf is de betrokkenheid met de wijk groot. "En dan te bedenken dat we hier eigenlijk helemaal niet naar toe wilden toen we hier jaren geleden kwamen wonen", lacht de vrouw van Piet, Nelly van der Schaaf.

### Reanimatiecursus

Ook Nelly is bekend met het Wijkbudget Lewenborg. Zij diende vorig jaar met succes een verzoek in voor herhalingscursussen reanimatie en AED in de wijk. (Waarover in de Lewenborger van januari een artikel heeft gestaan, red.) De animo was zo groot dat ze in plaats van twee, vier avonden organiseerde. Daarom heeft ze het idee dit jaar opnieuw ingediend.

### Pensioen

"Het is mooi dat er zoveel goede initiatieven in de wijk zijn", vindt Nelly. Zowel Nelly als Piet zijn met pensioen, maar daar is weinig van te merken. "Er is zoveel te doen hier. Als je wilt, kun je iedere dag wel aan iets deelnemen", lacht ze. "We willen hier niet meer weg."





## Denk mee over een nieuwe grote speelplek in Lewenborg-Zuid

Tijdens het ophalen van ideeën voor de wijkvernieuwing gaven bewoners aan graag een nieuwe speelplek in Lewenborg-Zuid te willen. Een grotere plek, die geschikt is voor kinderen van alle leeftijden. De gemeente gaat de mogelijkheden daarvoor nu onderzoeken. De eerste stap is het vinden van een goede plek.

### Bewonersbijeenkomst

Op 30 mei van 17.00–19.30 uur organiseren we een bewonersbijeenkomst in Het Dok. Die avond

gaan bewoners, WIJ, het BeWonersPlatform Lewenborg en gemeente samen in gesprek over wat een mooie locatie voor een mooie grote speelplek voor kinderen van alle leeftijden kan zijn. En wat daar zou moeten komen. De gemeente kijkt daarna of het ook mogelijk is op die plek een speelplek te maken. Natuurlijk houden we je hiervan op de hoogte.

**Wat:** Bewonersbijeenkomst Speelplek Lewenborg-Zuid  
**Wanneer:** Dinsdag 30 mei

**Locatie:** Wijkcentrum Het Dok  
**Tijd:** 17.00–19.30 uur

We nodigen je van harte uit bij deze avond aanwezig te zijn. Uiteraard staan koffie, thee, broodjes en soep voor je klaar!

### Aanmelden

Wil jij aanwezig zijn? Fijn! Meld je dan uiterlijk zondag 28 mei aan via: [communicatielewenborg@groningen.nl](mailto:communicatielewenborg@groningen.nl).



## ‘De zorg voor kinderen vind ik een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid’ Interview met Hanna van Wijk-Riezebos, kartrekker Vreedzame Wijk

‘Tien jaar geleden ben ik in Lewenborg komen wonen. Ik ben direct op zoek gegaan naar wat er allemaal te doen is in de wijk. Zo leerde ik mensen kennen en kwam ik bij het BeWonersPlatform Lewenborg terecht. Ik heb drie dochters, van 9, 10 en 12 jaar. Destijds waren ze nog klein; via de kinderopvang kwam ik in aanraking met Vreedzaam, een breed burgerschapsprogramma voor kinderopvang, scholen en de hele wijk. Kinderen wordt hier geleerd hoe ze hun grenzen aan kunnen geven, dat ze samen ruzies op kunnen lossen. Dat sprak me erg aan. Als bewoner heb ik me toen vanuit het BeWonersPlatform aangesloten bij de Stuurgroep van Lewenborg XL. Vanuit daar wordt er gewerkt aan Vreedzaam.’



Zoals de Buurtcamping, de Onvergetelijke Zomer en de Week van de Groet, waarbij we mensen uitnodigen om elkaar op straat te begroeten. Door die activiteiten heb ik met eigen ogen gezien hoe belangrijk het is om als bewoner mee te kunnen doen, om te worden gezien door de mensen om je heen. Daarom vind ik het ook zo belangrijk dat kinderen een stem hebben, dat we ze de ruimte geven om mee te denken en eigen regie te houden in plaats van te doen wat wordt opgelegd.’

### Preventieve gedachte

‘Veel meer dan een interventie gaat Vreedzaam uit van een preventieve gedachte, waaraan je zelf kunt bijdragen. Het is niet iets wat je ‘even’ uitzet, maar een kwestie van een lange adem. Maar juist door kleine stappen te zetten,

kan iedereen al snel het verschil maken. Een voorbeeld: laatst liep ik over straat en zag een jongen met een fiets sleuren. Hij was zijn sleutel verloren. Ik bood aan hem te helpen, op voorwaarde dat hij de volgende keer iemand anders

zou helpen. Zie hier het sneeuw-baleffect.’

‘Hetzelfde zie je bij de Buurtmoeders, waar ik ook bij aangesloten ben. Eigenlijk is al wat ze doen ‘s avonds rondlopen en met de jongeren die ze tegenkomen kletsen. En dat werkt; je erkent ze, probeert verbinding te leggen. Je staat niet recht tegenover elkaar, wat zo vaak gebeurt in conflict.’

‘Ik zie om me heen dat we als maatschappij steeds meer individualiseren, het contact met elkaar verliezen. Terwijl het met elkaar in verbinding staan juist zo waardevol en krachtig is. Dat oude dorpsgevoel, waarbij iedereen elkaar kent, op elkaar let en voor elkaar zorgt. Ik geloof ook heel erg in de kracht van de civil society, waarbij de zorg voor kinderen en voor de mensen die voor kinderen zorgen een gemeenschappelijke verant-

woordelijkheid is.’

### In gesprek gaan

‘Mijn oudste dochter is mediator op haar school. Als er ruzie is tussen kinderen, gaat zij bemiddelen. Ze komt niet met oplossingen, maar laat de andere kinderen met elkaar in gesprek gaan. Heel vaak lost het zich dan vanzelf op een vreedzame manier op, zonder dat er een leraar of lerares aan te pas komt. Zo leren ze dat praten helpt.’

### Verder verspreiden

‘Op scholen is het gedachtegoed van Vreedzaam nu wel in alle geledingen opgenomen. De volgende stap is om het breder in de wijk uit te zetten. Daarover ben ik nu met allerlei organisaties in gesprek. Ik ben trots op wat we tot nu toe al voor elkaar hebben gekregen, en zet me graag in om Vreedzaam de komende jaren verder te verspreiden.’

### Pedagogisch Wijkplan Lewenborg XL (2023-2026)

Het Integrale Pedagogische Wijkplan beschrijft op een gestructureerde manier de samenhang tussen de verschillende initiatieven voor de jeugd in Lewenborg en wat daarvoor nodig is. De verschillende samenwerkingspartners zijn verenigd in de stuurgroep Lewenborg XL. Het plan dat er nu ligt, is voor de periode van 2023-2026. In het plan staat beschreven hoe alle organisaties en bevlogen betrokkenen in de wijk ervoor kunnen zorgen dat ieder kind in Lewenborg een goed en kansrijk leven krijgt en uitzicht heeft op een duurzame toekomst, zonder financiële problemen. Het plan is gezamenlijk met de betrokken organisaties en bewoners gemaakt.

De basis voor het Wijkplan vormt het gedachtegoed van Vreedzaam. Binnen deze methode leren kinderen conflicten oplossen en verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf en anderen. Kinderen worden sociale competenties bijgebracht en voorbereid op een actief democratisch burgerschap. Hierbij spelen scholen, jeugdorganisaties en buurtbewoners een grote rol. Door samen te werken, ontstaat er meer pedagogische samenhang in de wijk.

## Gratis Tegeltaxi haalt 27 juni gewipte tegels op

De Tegeltaxi van de gemeente Groningen rijdt de komende periode weer rond om uit de tuin gewipte tegels op te halen. De overtollige tegels kunnen op vaste data in mei, juni en juli worden aangeboden aan de gratis ophaalservice. Op 27 juni is Lewenborg aan de beurt.

De Tegeltaxi, een vrachtauto van de gemeente, rijdt op vastgestelde dinsdagen een route door ver-

schillende wijken en dorpen. De planning voor elke wijk staat op de website [duurzaamgroningen.nl/acties](http://duurzaamgroningen.nl/acties). Lewenborg is op 27 juni aan de beurt. Je kunt je tot twee dagen voor de ophaaldatum aanmelden.

Als er minder dan 20 m<sup>2</sup> aan tegels of klinkers uit de tuin zijn weggehaald, kunnen ze worden aangemeld via deze website. De stenen moeten op 27 juni zo op

een straathoek worden neergelegd, dat de grijper van de vrachtauto ze goed kan oppakken. Daarna worden ze gerecycled.

Wie meer dan 20 m<sup>2</sup> verharding uit de tuin verwijdert en vervangt door groen, kan bij de gemeente subsidie aanvragen. Kijk daarvoor op [duurzaamgroningen.nl/tuin-en-omgeving](http://duurzaamgroningen.nl/tuin-en-omgeving).

### NK Tegelwippen

De ophaalservice is onderdeel van de actie NK Tegelwippen. Van 21 maart tot en met 31 oktober doet Groningen hier net als veel andere gemeenten aan mee. Groningen gaat de strijd met ze aan door zoveel mogelijk tegels te wippen. Het aantal verwijderde tegels kan worden doorgegeven op de website [Nk-tegelwippen.nl](http://Nk-tegelwippen.nl).



Wijkvernieuwing ‘Lewenborg Leeft!’ werkt aan een wijk waar iedereen tot zijn recht komt en deelneemt aan de samenleving. Gemeente en woningcorporaties doen dat samen met bewoners, ondernemers en scholen.



[www.facebook.com/lewenborgleeft](http://www.facebook.com/lewenborgleeft)

Meedoen? Mail dan naar [communicatielewenborg@groningen.nl](mailto:communicatielewenborg@groningen.nl)

De LeRoy-gebieden bestaan 50 jaar en in die tijd is er veel gebeurd; we noemen dat evolutie...



Spelen in de natuur

Meestal verzinnen kinderen dat zelf wel: boompje klimmen, hutten bouwen, fikkie stoken. Maar soms is het leuk om ze een mogelijkheid te bieden, die ze zelf niet voor elkaar zouden kunnen krijgen. Een slingertouw, een pontje, een touwbrug, een spiraal van Archimedes, een klimtoren. En de vloer is lava: op de grond is het gevaarlijk.



Bijenstal

Het begon met een illegaal gebouwde bijenstal waar een aantal imkers onderdak vonden. Deze hadden behoefte aan een werkruimte, die ze tevens benutten om schoolklassen te vertellen over het fascinerende bijenleven. De schoolklassen waren te groot voor het bijgebouwtje, genaamd naar een van de eerste imkers: Freek Stap-hoes. Toen er dan ook voor Lewenborg een nieuw lokaal akkoord kwam werd in 2012 het Leroy-huis neergezet. Hier worden imker cursussen gegeven, cursussen biologisch tuinieren, amoebe- en kiezelwieren middagen, slootjesdagen en allerlei soorten vergaderingen.



Pinetum

Het verhaal van Els: Op 20-jarige leeftijd diagnose: nog 10 jaar te leven. Maar toen ze 50 werd werkte ze nog in het pinetum. Waar Rex haar op een maandagmorgen vond, gestorven in het harnas. Haar pacemaker had nog een kwartier geprobeerd de boel weer op te starten, maar dat was niet gelukt. Zo bijzonder is het Pinetum.



Pinetum rondleidingen op 4 juni, 10 juni en 1 juli. Onderwerpen, die aan de orde komen:

- Ontstaan van het Pinetum-Quatrebras aan de Wimpel
- Wat is een conifeer, een Pinetum en een Arboretum
- Het belang van bomen in onze leefomgeving
- De voordelen van bodembedekkers in de tuin
- Het geheim van de Mammoetboom
- Het verschil tussen de spar en de den
- De samenwerking tussen bomen en paddenstoelen
- De geneeskracht van de Ginkgo biloba

Er worden steeds 5 mensen rondgeleid, gaarne hoor ik of er van jullie zijde ook belangstelling is. Mocht dit zo zijn dan graag op korte termijn een reactie met namen en het tijdstip. Drie uur zou prima zijn, dan is er eventueel een uitloop mogelijk.





# Festival Leroy

1973 -- 50 Jaar -- 2023



**27 mei**  
13.00 uur

**Nestkasten inspectie** | de Werf  
opgave: wimvelt70@gmail.com (5 personen)

**2 juni**  
21.00 uur

**Vleermuiswandeling 1**  
opgave: sandrawever-vos@hotmail.com (20 personen)

**3 juni**  
8.00 uur

**Vogelgeluidenwandeling**  
opgave: jetsegoris@gmail.com (5 personen)

**3 juni**  
13.00 uur

**Rondleiding Leroy 1**  
opgave: tirregsov@outlook.com (12 personen)  
Jeugd circus Santelli zal tijdens de rondleiding verrassingsacts uitvoeren op de Bult en in de Binnenhof.

**4 juni**

**Pinetumexcursie 1** | Pinetum  
opgave: rexleber@live.nl (3x 5 personen)  
3 tijdsloten van 20 min. (14.00, 14.30 en 15.00 uur)

**9 juni**  
21.00 uur

**Vleermuiswandeling 2**  
opgave: sandrawever-vos@hotmail.com (20 personen)

**10 juni**

**Pinetumexcursie 2** | Pinetum  
opgave: rexleber@live.nl (3x 5 personen)  
3 tijdsloten van 20 min. (14.00, 14.30 en 15.00 uur)

**10 juni**  
14.00 uur

**Slotjes dag**  
Door Instituut voor Natuureducatie (IVN) | Met schepnetjes vissen en ook nog onder de microscoop kijken wat er zoal in het water zit.

**11 juni**  
13.00 uur

**Rondleiding Leroy 2**  
opgave: tirregsov@outlook.com (12 personen)

**13 juni**  
19.30 - 22.00 uur

**Tentoonstelling** | het DOK (vrije inloop)  
Posters, foto's en film van Leroy

**17 juni**  
13.00 - 16.00 uur

**Speurtocht met vragen**  
opgave: ludwigwever@gmail.com  
Per kwartier starten in kleine groepjes (laatste binnenkomst 17.00 uur).

**18 juni**  
11, 13 en 15.00 uur

**Qi Gong** | Zandbank  
Oosterse bewegingsleer door Arthur.

**21 juni**  
14.00 uur

**Haka** | Zandbank  
Ceremoniële dansen onder andere van de Maori's uit Nieuw-Zeeland.

**21 juni**  
14.30 uur

**Jeugd circus Santelli** | Zandbank  
2 docenten van het circus geven een workshop.

**24 juni**  
13.00 - 17.00 uur

**Markt** | Zandbank  
Met ambachten, proeverijen en stekjes ruilen.

**24 juni**  
19.30 - 22.30 uur

**Muziekavond** | Zandbank  
Van de Straat, Kwajr, Johnny Loves Me en Niëna.

**25 juni**  
10.00 - 12.00 uur

**Wildplukwandeling 1**  
opgave: tirregsov@outlook.com (12 personen)  
Door Saskia van de Groene Zon.

**25 juni**  
13.00 - 15.00 uur

**Kettingzaagkunstenaar** | de Werf  
Door Rolf Doderlein.

**1 juli**

**Pinetumexcursie 3** | Pinetum  
opgave: rexleber@live.nl (3x 5 personen)  
3 tijdsloten van 20 min. (14.00, 14.30 en 15.00 uur)

**1 juli**  
15.00 uur

**Wildplukwandeling 2**  
opgave: tirregsov@outlook.com (12 personen)  
Door Sanne Scheltema van Greendreamster

**2 juli**  
13.00 uur

**Rondleiding Leroy 3**  
opgave: tirregsov@outlook.com (12 personen)

**8 juli**  
10.00 - 17.00 uur

**Open Bijendag** | bijenstal bij Leroyhuis  
Kom te weten hoe honing wordt gewonnen.

**De activiteiten vinden plaats in of vanaf het Leroyhuis, tenzij anders vermeld. Alle locaties vind je op de website.**



[www.leroy-groningen.nl](http://www.leroy-groningen.nl)

# SUPERRRR PRIJS!!



#### WIST U DAT...

een koe minimaal 11 dagen in het groene gras moet grazen voordat zij echte grasmelk geeft.

#### WIST U DAT...

het elk jaar als de koelen weer naar buiten gaan een feestdag is voor al onze koeien en boeren.

#### WIST U DAT...

in de toppen van het gras zitten dus zachtere (onverzadigde) vetten en meer betacaroteen dat door ons lichaam wordt omgezet in vitamine A.

#### WIST U DAT...

elk jaar de komst van Graskaas wordt gevierd op de kaasmarkt in Alkmaar?

#### WIST U DAT...

Graskaas veel vitamines, mineralen en aminozuren bevat? En de grastoppen veel (meer) gezonde stoffen bevatten?



## Goudse graskaas

Super scherp geprijsd

Kilo

7.95

## Noordhollandse graskaas

Vol romig

500 gram

6.95

  
**KAASHUIS**  
**WRONGEL**

[www.kaashuiswrongel.nl](http://www.kaashuiswrongel.nl)

Winkelcentrum  
Martenshoek  
Meint Veningastraat 7  
Hoogezand

Winkelcentrum  
De Hooge Meeren  
Gorecht-Oost 56  
Hoogezand



Commissaris van de Koning René Paas (l) en burgemeester Koen Schuiling wachten op de regeringsdelegatie

## Parlementaire enquête 'Groningers boven gas'

**GRONINGEN** Op 24 februari presenteerde de parlementaire enquêtecommissie van de Tweede Kamer haar rapport over de gevolgen van de aardgaswinning in Groningen. Het doel van de commissie was waarheidsvinding en het verkrijgen van inzicht in de besluitvorming rondom aardgaswinning, schadeafhandeling en de versterking van Groningen. Een parlementaire enquête is een zwaar middel dat de Tweede Kamer kan gebruiken om onderzoek te doen.

tekst en fotografie Saskia Osinga

### Harde conclusies commissie

De hoofdconclusie van het eindrapport luidt dat de belangen van Groningers structureel zijn genegeerd bij gaswinning. Alles had anders kunnen verlopen als eerder geluisterd was naar de Groningers. De gaswinning liep nu uit op een ongekend systeem falen. Er was alleen oog voor de economische voordelen van de gaswinning. De Groningers werden genegeerd, evenals hun problemen.

### Overleg op Provinciehuis

Het kabinet zal er niet omheen kunnen: het heeft een ereschuld aan de Groningers en zal met flink wat geld over de brug moeten komen.

Het roer zal nu echt om moeten en de gaskraan moet hoe dan ook dicht. Het kabinet komt daarom voor overleg naar het Provinciehuis op het Martinikerkhof. Later zal het kabinet komen met een officiële reactie op het rapport van de enquêtecommissie.

Op dinsdag 18 april arriveert een zware delegatie uit Den Haag op

het Provinciehuis, bestaande uit een aantal ministers, waaronder Bruins-Slot, Schouten en Adriaansens. Daarnaast zijn de Commissaris van de koning, René Paas, burgemeester van Groningen (en hoofd veiligheidsregio) Koen Schuiling en bemiddelaar Johan Remkes aanwezig, gevolgd door staatssecretaris Vijlbrief en minister-president Rutte.

### Boter bij de vis

Commissaris van de koning, René Paas, wil boter bij de vis van het kabinet; een ruimhartige compensatie voor Groningen van 30 miljard. Rutte kwam na het overleg naar buiten met de mededeling: 'Verwacht nu nog geen grote uitspraken, we zijn bezig met de kabinetsreactie.' Tijdens dit overleg werd duidelijk dat kabinet en provincie



Premier Mark Rutte staat de pers te woord

lijnrecht tegenover elkaar staan: de provincie wil meer geld voor onze provincie zien dan de toegezegde miljarden.

### Kabinet geeft reactie op rapport

Op 25 april komen minister-president Mark Rutte en staatssecretaris Mijnbouw Hans Vijlbrief naar het dorps huis van Garmerwolde, om daar een reactie te geven op het eindrapport met de harde conclusies. Onder de genodigden zijn veel gedupeerden met bevingschade uit de provincie Groningen.

Buiten staat één demonstrant met een kleurrijk protest: het is de welbekende mevrouw Kiki, die ook graag meer miljarden voor het Noorden ziet, dan is toegezegd.

### Excuses

Allereerst biedt premier Mark Rutte, namens het kabinet officieel excuses aan de Groningers aan. Rutte erkent dat er sprake is van een ereschuld die moet worden ingelost. Er zullen vijftig maatregelen gepresenteerd worden om de Groningers te ondersteunen.

Een pakket aan maatregelen om de regio de komende decennia op de kaart te zetten. Staatssecretaris Vijlbrief heeft daarvoor 50 punten opgesteld met de titel 'Nij begon: op weg naar erkenning, herstel en breder perspectief'. Schadeherstel en versterking zal vanaf nu veel sneller moeten en minder juridisch en bureaucratisch. Er moet geïnvesteerd worden in publieke voorzieningen, in de sociale kracht van stad en omland.

Het gaat over een sterkere en duurzamere economie en werkgelegenheid: toekomstperspectief voor de mensen die hier wonen.

Staatssecretaris Vijlbrief belooft de Groningers dat de gaswinning dit jaar of uiterlijk volgend jaar zal stoppen.

Het betreft een generatie-aanpak voor Groningen en Noord-Drenthe.

Er komt een Nationaal Programma Groningen nieuwe stijl. (Via het Nationaal Programma Groningen ging er al een aantal jaren extra geld naar de provincie voor onder meer leefbaarheid, ontwikkeling en verduurzaming. Met het Nationaal Programma Groningen werd al een breed scala aan projecten uitgevoerd of ontwik-

keld.)

Met de inlossing van de ereschuld en het toewerken naar een generatieaanpak: de komende dertig jaar elk jaar 250 miljoen naar het Noorden; krijgen we meer van hetzelfde (Nationaal Programma 2.0) of wordt er nu eindelijk eens een begin gemaakt met een fatsoenlijke schadeafhandeling en compensatie voor gedupeerde Groningers?

### Eerste zien, dan geloven

De scepsis van de Groningers is terecht; eerst zien en dan geloven. Er zijn al te vaak excuses aangeboden, beloofd dat het anders moet. Ondertussen wonen mensen nog steeds in onveilige huizen met schade, zijn mensen jaren in procedures verwikkeld met alle kwalijke gevolgen van dien.

Het is te hopen dat de presentatie van het rapport 'Groningers boven gas' eindelijk het zo gewenste keerpunt teweeg brengt.

### Reactie Groninger Bodem Beweging (GBB)

De Groninger Bodem Beweging is in haar reactie voorzichtig positief. Ze is blij dat er nu eindelijk stappen gezet worden inzake de schadeafhandeling. Wel is GBB kritisch hoe straks maatregelen worden uitgewerkt en uitgevoerd voor de provincie Groningen. Een aantal maatregelen verdient nog nadere uitwerking en is nog te weinig concreet.

En er is kritiek op de dominante rol van het Nationaal Programma Groningen, waar weer veel geld naartoe gaat: provincie en gemeenten zouden dit geld gebruiken voor prestigeprojecten en om gaten op te vullen in de begroting.

### Zie voor meer informatie

Nationaal Programma Groningen: zie <https://www.nationaalprogramma-groningen.nl>

Het eindrapport van de parlementaire enquêtecommissie is te downloaden via:

[https://www.tweedekamer.nl/kamerleden\\_en\\_commissies/commissies/pdfs/rapport](https://www.tweedekamer.nl/kamerleden_en_commissies/commissies/pdfs/rapport)

De 50 maatregelen zijn hier te vinden:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/04/25/visueel-overzicht-van-alle-maatregelen>



Winkelcentrum



Lichtboei

## Picoo spel bij Juffies BSO

Weten jullie ook waar Juffies BSO voor staat? Buitenspelen Sporten en Ontdekken. Juffies BSO is gehuisvest op het terrein van de voetbalvereniging FC Lewenborg. Onze vaste medewerkers halen iedere dag na schooltijd de kinderen op van school en op margedagen en in de vakanties zijn de kinderen bij ons de hele dag welkom.

Als onze kinderen de hele dag in de schoolbanken hebben gezeten is het tijd voor vrije tijd. De kinderen mogen zelf bepalen wat ze willen doen. Lekker binnen knutselen, in een rustig hoekje lezen of lekker rennen en ravotten op het veld. Bij onze BSO hebben wij bewust geen spelcomputers of een iPad. Niet omdat wij vinden dat kinderen niet op een spelcomputer mogen spelen, maar omdat ze dit waarschijnlijk al genoeg buiten de BSO om doen. De negatieve insteek bij gamen vinden wij dan ook niet altijd terecht. Er zijn genoeg redenen om een kind lekker zijn gang te laten gaan op een spelcomputer.

Wij hebben echter een manier gevonden waarbij een gameconsul een belangrijke rol speelt in het bewegen en lekker buiten zijn in

de vorm van het Picoo-spel.

In de maand mei hebben wij het Picoo-spel voor de kinderen gehoord om te zien of de kinderen dit een leuke vorm vinden van bewegen en samen spelen.

Picoo is een spel voor binnen en buiten dat kinderen stimuleert om samen te bewegen – zonder scherm! Tijdens de (inter)actieve games hebben kinderen het gevoel dat ze aan het gamen zijn op een 'buitenspeel-computer', terwijl ze tegelijkertijd samen bewegen. Iedere deelnemer heeft een eigen controller, die onderling met elkaar in verbinding staan. Met coole lichten, geluid en zelfs trillen wordt samen spelen en bewegen nog leuker voor de kinderen. Traditionele spelletjes - zoals tikkertje en verstopperje - zijn in een compleet nieuw jasje gestoken. Daarnaast zijn er ook compleet nieuwe spelervaringen ontwikkeld.

Met dit spel hebben we bij Juffies BSO een manier gevonden om de kinderen nog meer op een leuke manier te laten bewegen. De kinderen zijn erg enthousiast over het spel. Lekker samen buitenspelen, sporten en ontdekken vinden wij belangrijk bij Juffies BSO.



## Juf José met pensioen!



Op donderdag 21 april namen we op school afscheid van juf José. Na meer dan 40 jaar werken, waarvan 34 jaar op De Swoaistee, lieten we dat natuurlijk niet ongemerkt voorbijgaan! Op donderdag 20 april werd José door alle kinderen en medewerkers van De Swoaistee met een lied en een erehaag onthaald op school.

José was een echte kleuterjuf en zij trakteerde deze dag de jongste kinderen van de school op een mooie voorstelling van theater ITHAKA. Een voorstelling over feest, waarbij ook José en kinderen mochten meespelen! In de middag werd José door ouders en kinderen van haar groep getraakteerd op een heerlijke high tea!

De dag werd afgesloten met een afscheidsborrel met collega's en familie. We wensen José een heerlijk pensioen toe!

## De Swoaistee



## Kampioen regiofinale!

Op 17 mei ging het meisjesteam van De Swoaistee naar de voetbalvelden van Zuidhorn voor de regiofinale van het schoolvoetbaltoernooi. We moesten in de poule tegen scholen uit Zuidhorn, Paterswolde en Opende. Al deze wedstrijden hebben we gewon-

nen. De halve finale hebben we ook gewonnen en in de finale moesten we tegen Harkema. Een hele goede tegenstander en net met 1-0 gewonnen. Nu zijn wij kampioen van de regio en mogen naar de district finale op 31 mei.



## Samen met de kinderen de wijk schoon!

**OOSTERHOOGEBRUG** – Donderdag 25 mei hebben alle leerlingen van de Oosterhoogeburgschool zich ingezet voor een schone wijk, door zwerfafval in de wijk op te ruimen. Deze actie is een initiatief van de kinderraad van de Oosterhoogeburgschool. De kinderraad geeft aan wat zij belangrijk vinden in de wijk. Samen met jeugd- en opbouwwerkers van het WIJ-team gaan ze aan de

slag om de ideeën en wensen te realiseren.

Eén van de wensen was dus een schone wijk. Inwoners van Oosterhoogeburg en omgeving waren welkom om een handje mee te helpen om het zwerfafval op te ruimen. Velen hadden gehoor gegeven aan de oproep en stonden om 9.00 uur klaar. De opruimactie eindigde om 12.00 uur en was een succes!

## Ouder-kind koken met Overstag

**LEWENBORG** Een gezonde en lekkere pizza? We maakten het in april samen tijdens ouder-kind koken. De pizza's hadden een groentebodem en waren bedekt met allerlei verse ingrediënten. Iedereen heeft er heerlijk van genoten. Tijdens het koken en eten was er verder volop gelegenheid om elkaar te spreken en elkaar beter te leren kennen.

Houd je ook van koken? Vind je het lastig om thuis naast het bedenken van een recept ook nog eens samen met je kind te koken? Oefen het tijdens het ouder-kind koken! Of vind je het makkelijk en leuk om met je kind te koken? Neem dan een kijkje in de keuken en geef je op! Samen met andere wijkbewoners maken we een maaltijd klaar en eten we die daarna samen op.

Iedere derde dinsdag van de maand koken we met elkaar in Het Dok vanaf 16.00 uur en om 18.30 uur ronden we af. Geef je snel op voor komende keer: dinsdag 20 juni. Je kunt je opgeven door een mail te sturen naar [info@overstag-lewenborg.nl](mailto:info@overstag-lewenborg.nl). Geef dan ook gelijk eventuele allergieën door. Meedoen is gratis. We hopen je dan te ontmoeten!

**OVERSTAG**  
FUSIEBUREAU IN LEWENBORG

### Ouder-kind koken

Iedere derde dinsdag van de maand  
(17 jan, 21 feb, 21 maart, enz.)

**Opgeven of nog vragen?**  
+31 6 40 31 28 97  
[info@overstag-lewenborg.nl](mailto:info@overstag-lewenborg.nl)

**16:00-18:30**  
Deelnemers gratis  
Wijkcentrum Het Dok

# SLAGERIJ HOFMAN



## BARBECUE PAKKET KIP / RUND



KIPFILETLAPJE  
KIPSATÉ  
DRUMSTICK  
BIEFSTUKSPIES  
GRILLBURGER

€8,95 P.P.

## BARBECUE PAKKET SUNSHINE



BIEFSTUK  
SPARERIBS  
SHASLICK  
GEMARINEERDE  
SPEKLAP  
WORST OP STOK

€7,50 P.P.

## BARBECUE PAKKET COMPLEET

MAAK UW  
BARBECUE  
PAKKET  
COMPLEET

€5,95 P.P.\*  
\*VANAF 4 PERSONEN



+ RUNDVLEESSALADE  
OF HUZARENSALADE



+ RAUWKOSTSALADE  
OF KARTOFFELSALADE



+ STOKBROOD MET  
KRUIDENBOTER  
HEEL OF GESNEDEN



+ 4 SOORTEN SAUZEN

AL INCLUSIEF

## BARBECUE PAKKET CULINAIR

MIXED GRILLSPIES  
FILETLAPJE  
KIPSATÉ  
HAMBURGER  
BRAADWORST

RUNDVLEES SALADE  
RAUWKOST SALADE  
STOKBROOD EN KRUIDENBOTER  
5 SOORTEN SAUS



BORDEN EN BESTEK  
BBQ TANGEN EN SERVETTEN  
1 BARBECUE EN 3 KILO GASFLES

ALLES BOVEN 3 KILO WORDT EXTRA BEREKEND

INCLUSIEF SCHOONMAKEN BBQ  
MINIMAAL 15 PERSONEN  
BEZORGD EN GEHAALD

€17,50 P.P.

De verrassende uitkomsten van het onderzoek naar het effect van magnesium hebben laten zien hoe krachtig magnesium kan zijn voor kinderen en jongeren. Geldt deze krachtige werking alleen voor magnesium of ook voor voeding in het algemeen? Mathilde Lubbers neemt als dagvoorzitter jullie deze middag mee in de onderzoeksresultaten en ervaringen van de sprekers zoals hieronder aangegeven.

## PROGRAMMA

### De relatie tussen voeding en gedrag

door Ap Zaalberg | Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum Ministerie van Justitie en Veiligheid

### Het effect van magnesium op het welbevinden van kinderen en jongeren

door Ien-ke Vos en Jacqueline Maurice | KEI, educatie mét zorg

### Magnesium, soorten en gebruik

door Jaap van Slooten | Zechsal

### Wat doet magnesium voor mij?

door ervaringsdeskundigen | deelnemers aan het onderzoek van KEI, educatie mét zorg

### Netwerken

Na afloop is er gelegenheid om te netwerken onder het genot van een hapje en een drankje

### Kosten en aanmelden

De kosten voor het symposium zijn € 35,- per persoon.

Aanmelden kan tot 28 mei door een e-mail te sturen naar [info@kei-educatie.nl](mailto:info@kei-educatie.nl) onder vermelding van je naam en het aantal personen. Het totaalbedrag kun je overmaken op rekeningnummer NL33 INGB 0656 5961 12 t.n.v. KEI, educatie mét zorg. Je aanmelding is definitief nadat we de betaling hebben ontvangen.

Heel graag tot ziens op 1 juni!

## PRAKTISCHE INFORMATIE

Datum: donderdag 1 juni 2023

Tijd: 14:00 - 17:00 uur (inloop vanaf 13:30 uur)

Locatie: Jonckherenzaal, Cultuur- en congrescentrum van Beresteyn  
Museumplein 5a, 9641AD Veendam

AANMELDEN VIA: [INFO@KEI-EDUCATIE.NL](mailto:INFO@KEI-EDUCATIE.NL)

Kijk voor meer informatie op onze website: [www.kei-educatie.nl](http://www.kei-educatie.nl)



## Bakker Meijer is een brood- en banketbakkerij in Hoogezand.

Naast Hoogezand hebben we in Veendam en in Groningen een filiaal. Daarnaast hebben we veel leveringen aan het 3e kanaal. In onze bakkerij wordt gewerkt met een jong en modern machinepark. Kwaliteit is ons belangrijkste speerpunt.



## IN HOOGEZAND

### vacature winkelmedewerker m/v

Wij zijn voor onze winkel in **Hoogezand** per direct op zoek naar een enthousiaste, vlotte en klantvriendelijke winkelmedewerker voor 19 uur per week.

Enige ervaring in een bakkerswinkel is mooi meegenomen, maar ben jij flexibel, klantgericht, gemotiveerd en kun je goed in teamverband werken? Schrijf dan nu een CV met motivatiebrief en stuur deze dan samen met een foto op naar [bakkermeijer1@gmail.com](mailto:bakkermeijer1@gmail.com)

## IN HELPMAN

### vacature winkelmedewerker m/v

Wij zijn voor onze winkel in **Helpman** per direct op zoek naar een enthousiaste, vlotte en klantvriendelijke winkelmedewerker voor ±12 uur per week.

Enige ervaring in een bakkerswinkel is mooi meegenomen, maar ben jij flexibel, klantgericht, gemotiveerd en kun je goed in teamverband werken? Schrijf dan nu een CV met motivatiebrief en stuur deze dan samen met een foto op naar [sandra.bakkermeijer@outlook.com](mailto:sandra.bakkermeijer@outlook.com)

Acquisitie naar aanleiding van deze advertentie wordt niet op prijs gesteld.

## Kick your Habits, nu ook in Groningen! Aan de slag: wissel jouw slechte gewoontes in voor betere!

Iedereen heeft wel wat slechte gewoontes. We vinden allemaal dat we te veel op onze telefoon zitten. Of we merken dat het toch wel erg lastig is om dat extra glas wijn te laten staan. Sommige mensen hebben daar meer moeite mee dan anderen. Kick your Habits kan jou een steuntje in de rug geven om van zo'n slechte gewoonte af te komen. Of het nou gaat om te veel alcohol, eten, drugs of bepaald gedrag, zoals winkelen, gokken of gamen.



'Aan de ene kant lijkt het alsof we steeds verslaafder raken: drugs spelen een steeds grotere rol in het uitgaansleven, de verslaving aan onze mobieltjes is bijna spreekwoordelijk. Maar tegelijkertijd merken we dat ons bewustzijn van 'waar zijn we eigenlijk mee bezig' ook groeiende is. Zie het groeiende schap 0.0 in de supermarkt: mensen beseffen dat minder alcohol drinken beter voor je is. We horen bijvoorbeeld van onze cliënten dat als je bij een feestje zegt dat je die avond niet drinkt, je vrienden steeds vaker reageren met: 'goh, wat goed, dat zou ik ook wel wil-

len.' zegt GZ psycholoog Jeroen Kunstman. Hij is een van de behandelaren in Groningen en geeft ook leiding aan het hechte team.

Bij Kick your Habits zien ze verslaving als een uit de hand gelopen normaal proces. "Iets dat je eerst nog plezier, troost, afleiding en zelfvertrouwen bood, keert zich tegen je", zegt arts en directeur Sigrid Sijthoff. En dat is dan ook de specialiteit van Kick your Habits. "Wij kunnen die stok achter de deur zijn. Iemand over die drempel helpen om toch weer te gaan doen waar ze uiteindelijk gelukkiger van

worden, in plaats van je over te geven aan de macht der gewoonte."

Je kunt op alle niveaus bij Kick your Habits terecht. "Het is niet dat je per se al aan het eind van je Latijn hoeft te zijn om hieraan te kloppen", legt Sigrid uit. "Je mag het jezelf ook gunnen om eens helemaal te resetten. Om niet meer die katers te hebben. En om niet toch weer die teleurstelling te moeten verwerken, omdat je de dag ervoor niet hebt gedaan wat je jezelf eigenlijk had voorgenomen. In wezen willen we allemaal graag die verandering."

*"Steeds meer huisartsen weten ons te vinden."*

### Warm en respectvol

Persoonlijke benadering staat voorop. Iedereen heeft weer wat anders nodig bij zijn of haar behandeling. En dat is precies waar het team van Kick your Habits goed op let. Ook vinden ze het van belang om iemand te zien als geheel. "Iemand is veel meer dan die slechte gewoonte."

te. Dus we vinden het heel belangrijk om het totaalplaatje te zien, waarbij we met warmte en respect met elkaar om gaan. Je wil een verandering creëren in plaats van alleen te zeggen: 'Je doet iets verkeerd'. Zo werk je samen vanuit gelijkwaardigheid naar het doel toe."

Kick your Habits werkt met een multidisciplinaire aanpak. De behandeling start met een fase van bewustwording, gevolgd door cognitieve gedragstherapie, motiverende gesprekken, schematherapie, EMDR of ACT. Samen met jouw behandelaar ga je op zoek naar de reden voor jouw gedrag. "Welke onderliggende mechanismes zorgen ervoor dat je die behoefte zo graag wilt bevredigen? Of dat nou met alcohol, drugs, seks of eten is, dat maakt in principe niet uit." Een behandeling bij Kick your Habits duurt een half jaar tot een jaar. "We zien je dan op een gegeven moment niet het hele jaar door wekelijks, maar we blijven wel in contact." Die wat langere behandelingsperiode heeft een goede reden. "Zo kan iemand zelf ervaren hoe het is om die nieuwe gewoontes een vaste plek te geven in je dagelijkse leven. Je gunt iemand wat tijd om te wennen, zodat ze het niet gelijk in hun eentje moeten doen."



Met twee succesvol lopende praktijken in Amsterdam en Utrecht heeft verslavingsarts en oprichtster Sigrid Sijthoff (r) een derde praktijk geopend in het centrum van Groningen.

Kick your Habits  
Kraneweg 87  
9718 JL Goningen  
[kickyourhabits.nl](http://kickyourhabits.nl)

- Een modern centrum voor verslavingszorg in Amsterdam, Utrecht & Groningen
- Een behandelconcept dat goed aansluit bij de huidige drukke man of vrouw met slechte gewoontes en verslavingen
- Afgestemd op jouw persoonlijke situatie
- Intake, behandeling & nazorg door één behandelaar

Heb je vragen? Neem dan vrijblijvend contact op met het team van Kick Your Habits via 020-7370887 of [info@kickyourhabits.nl](mailto:info@kickyourhabits.nl)



De term *high key* is een bekende term in de fotografie. Dit type fotografie wordt gekenmerkt door een lichte en heldere achtergrond, waarbij het onderwerp zelf ook helder wordt weergegeven. Met gebruik van zacht licht kan je ervoor zorgen dat de schaduwen minimaal en vooral zeer zacht zijn.

door [Marion Verwey](#)

De moeilijkheid is dat de foto niet overbelicht mag zijn. Maar wat betekent dat eigenlijk: overbelicht? Als er veel licht op (een deel) van het onderwerp komt, kan het zijn dat er geen doortekening is in de foto. Denk maar eens aan een foto die je maakt van een zonsopgang. De omgeving is dan goed te zien maar de zon is dan één grote witte vlek. In deze vlek is er geen informatie meer vastgelegd; er was gewoonweg te veel licht, oftewel: het deel is overbelicht.

Bij de discipline *high key* zoekt de fotograaf de grens van overbelichting op en zorgt dat de foto licht wordt maar net niet overbelicht: in de hele foto is dan doortekening te zien. Bij gebruik van een witte achtergrond en een wit onderwerp, dan wordt er ook rekening gehouden met de weerkaatsing van het licht. Immers wit reflecteert enorm en levert dus ook weer meer licht op.

Een perfect onderwerp voor het

maken van een *high key* foto is dus een witte achtergrond met een wit onderwerp, zoals in deze foto is te zien: een stilleven van witte eieren op een witte achtergrond. Er zijn minimale en zeer zachte schaduwen en er is slechts een heel klein beetje kleur in de veertjes te zien.

Fotograaf Harry van der Werff heeft een zeer geslaagde *high key* foto weten te maken. En alles wat eerder is aangehaald aan technieken heeft Harry weten te beteugelen. Zeer knap!

Toch rijst er nog een vraag: hoe heeft Harry het voor elkaar gekregen dat de eieren rechtop bleven staan? Zijn de eieren vooraf gekookt en vervolgens wat aangedrukt zodat de ingedrukte schalen van de eieren zorgen voor stabiliteit? Of is er een soort kleefpasta gebruikt? Of plakband? Of heeft de fotograaf een voorwerp achter de eieren geplaatst?

De fotograaf verklaart zijn geheim: hij heeft eerst een klein bergje zout gemaakt en daar het ei opgezet. Met een beetje blazen verdwijnt het zout dat niet op de foto mag!

#### De technische gegevens

Diafragma f/16 - Sluittijd 1,3 sec. - ISO 200

Interesse in fotografie? Kom kijken bij fotoclub Trefshot. Meer informatie vind je op de website [www.trefshot.nl](http://www.trefshot.nl).



foto: Harry van der Werff

# ZOUT

## Terugblik op Samen ontdekken!

**LEWENBORG** Zondag 7 mei was er weer een Samen ontdekken! Dit was in aansluiting op de meiweek van Overstag met elke middag knutselen aan de hand van het centrale thema van die dag. En elke middag en avond organiseerde de sportcommunity van Overstag sport en spel op het veld bij de Swoaistee voor jongeren van alle leeftijden.

tekst en fotografie [Annie van Dam](#)

We waren deze zondag met Samen ontdekken! weer als vandoor vanaf 11 uur in Het Kompas. Het thema was 'bron van hoop'. Deze keer zijn we aan de slag gegaan met het verhaal waarin Abraham zijn slavin Hagar en haar zoon wegstuurt omdat zijn vrouw Sara zijn vrouw de plagerijen niet meer aankon.

Er was weer van alles te doen. Aan de praattafel werden intensieve gesprekken gevoerd vanuit verschillende perspectieven. Begrijp je Sara die vraagt om Hagar en Ismaël weg te sturen en hoe was het voor Abraham om daar gehoor aan te geven? En voel je je ook wel eens ongewenst? Er bleken meer kanten aan het verhaal te zitten dan je in eerste instantie zou denken.

Je kon ook creatief aan de slag met gekleurd zand, er werden prachtige schilderijen gemaakt. Buiten was een parcours voor een estafette waar je in groepjes tegen elkaar uitkwam. Zo moest je met sponzen water overbrengen en de uitgang van een doolhof zien te vinden. Ook kon je een pijl en boog maken. Het moeilijkste was wel om de pijl een stukje weg te schieten. Daarna nam Arie-Pieter ons mee in het verhaal en maakten we zelf de emoties mee in het verhaal. We keken blij toen Sara eindelijk zwanger was en bezorgd en verdrietig toen Hagar met haar zoon werd weggestuurd. Gelukkig mochten Hagar en Ismaël ervaren dat God voor hen zorgde in de woestijn. Toen was het alweer tijd voor de lunch. De broodjes met allerlei lekkers smaakten weer heerlijk. Na afloop hielp iedereen mee met opruimen, zodat alles weer snel aan kant was. De volgende Samen ontdekken! is op zondag 4 juni. Weer vanaf 11:00 uur en in 't Kompas. Het thema is op dit moment nog niet bekend maar het wordt weer iets voor jong en oud. Zoals altijd sluiten we af met een gezamenlijke lunch.

Ben je benieuwd naar wat we doen, je bent altijd welkom om aan te wippen. Aanmelden is niet nodig. Heb je ideeën, dan horen we het graag. Voor meer info en contactgegevens zie onze website: <https://overstag-lewenborg.nl/>.



Resultaat sponzenrace...



Doolhof...



Pijl en boog...



Kunstwerken...

### De oorlog en de bus

Hallo, mag ik u iets vragen, er zijn tekorten bij het openbaar vervoer en lijn 8 dreigt te verdwijnen, gaat u wel eens met de bus?' 'Ik heb hier mijn hele leven gewoond. Ik heb veertig jaar bij Weening gewerkt, er is een hoop verbouwd daar, dat heb ik allemaal meegemaakt. In het huis daarnaast zat een kleermaker, zijn vrouw was joods, die is in de oorlog vernietigd. Hij niet, hij was niet joods, maar zijn vrouw is vermoord.

'Ja, dat zag je vaker, dat joodse mensen in de kleermakerij zaten.'

'Kijk, daar zat ik op school, daar zat een Duitse officier. Met hem kon ik goed opschieten. Ik heb zijn pistool gestolen, toen heb ik een koe doodgeschoten bij de Hoornse Plas. Daar ben ik wel voor gestraft, toen moest ik naar het Scholtenhuis. Of nee, naar de Ossenmarkt.'

'Oh ja, zat daar niet het politiebureau?'

'Ik moest de trappen schoonmaken met een tandenborstel. Ik woon hier al mijn hele leven, eerst aan de andere kant van de wijk en nu hier. Het is hier goed wonen hoor. Vorige week woensdag ben ik drieënnegentig geworden, mijn ogen worden slechter en ik hoor ook bijna niks meer.'

'GAAT U WEL EENS MET DE BUS?'

'Nee, ik heb mijn kinderen en kleinkinderen, met de bus ga ik nooit.'

Fettie



## Opkomst als vanouds bij stille tocht 4 mei

Net als vorig jaar kon er weer een stille tocht en 4 mei herdenking georganiseerd worden vanuit Lewenborg. Traditiegetrouw was de start van de stille tocht vanaf half acht bij wijkcentrum Het Dok. Deelnemers van de stille tocht werden begeleid door Muziekvereniging Noordenveld uit Roden. Er werd verzameld op de begraafplaats van Noorddijk. Na de twee minuten stilte volgde een toespraak van Bram Renken en droeg Gert Vos een gedicht voor. Daarna werden er kransen gelegd bij de graven van de vier Canadese soldaten en bij de graven van verzetsmensen Pop Dijkema en ds. Brouwer.

## Oorlog

Terwijl het verhaal wil dat het verteld en voorbij is – maar het breekt af zeker, het is mij verteld en verteld maar nog ik zie die grijze beduimelde foto maar nog is het gras weer groener dan gras en de bloesem weer witter dan bloesem in die grijze tuin moet het oorlog zijn geweest in die man, die vrouw, dat kind in dat grijze gras onder die grijs bloeiende boom het is mij verteld en verteld hoe zij daar hadden moeten verdwijnen, worden weggevoerd in de goederentreinen, nooit terugkomen terwijl het verhaal wil dat het verteld en voorbij is – maar het breekt af zeker, het is mij verteld en verteld hoe vrede weerkeerde maar nog is er geen andere foto dan deze waarin het nog moet

Rutger Kopland (1934-2012)  
uit: *Tot het ons loslaat* (1997)

Dit gedicht werd voorgedragen door Leo Möller (Amnesty Groningen)

## Dankbetuiging 4 mei comité Lewenborg/Noorddijk e.o.

Het 4 mei comité Lewenborg/Noorddijk e.o. kan weer terugzien op een mooie en goed bezochte herdenking. Het is altijd weer een indrukwekkende ervaring als je op de begraafplaats Noorddijk in de verte de trommelaars hoort aankomen en de kerkklok van de Stefanuskerk begint te luiden... We waren vereerd dat Nikki Stoker, achter-achter-kleindochter van Pop Dijkema bloemen bij het graf van Pop Dijkema wilde leggen. Ook deed het ons goed dat er weer hele gezinnen met kinderen de herdenking hebben bijgewoond.

De toespraak van Bram Renken stemde tot nadenken: hoe zou jij het doen in zo'n situatie?! Het intense gedicht 'Oorlog' van Rutger Kopland, voorgedragen door Leo Möller, maakte indruk.

Net als andere jaren was deze herdenking niet mogelijk geweest zonder de hulp van de vele vrijwilligers etc.

Het 4 mei comité Lewenborg/Noorddijk e.o. wil dan ook graag bedanken (in willekeurige volgorde):

- Muziekvereniging Noordenveld uit Roden o.l.v. Arjan de Boer
- de medewerkers van wijkcentrum Het Dok
- Reinder de Jager, koster van de Stefanuskerk, voor het openstellen van de kerk en het luiden van de klok
- Verkeersregelaars Robert Daling, Douwe Coehoorn, L. de Jonge, S. Kiel, L.L. Kiel-Teekens
- EHBO-ers Niesje van Nigtevecht en Marloes Fraij van EHBO Vereniging Groningen
- Scouts van Scouting de Jutters o.l.v. Els Oosterveer, voor het dragen en bij de graven leggen van de bloemen
- Bram Renken, toespraak
- Leo Möller van Amnesty Groningen, gedicht
- Bert Kragt van Kragtwerk voor het drukken van de posters
- Gemeente Groningen voor de bloemen
- Gebiedsteam Oost voor de subsidie
- Groningen Atletiek voor het beschikbaar stellen van de geluidsinstallatie
- Janet Bos voor de foto's
- Saskia Osinga voor het verslag

Elk jaar herdenken we op de begraafplaats in Noorddijk met name Pop Dijkema de vier omgekomen Engelse vliegeniers en dominee Brouwer. Over ds. Brouwer heeft het 4 mei comité Lewenborg/Noorddijk e.o. echter geen nadere informatie. Mocht er iemand zijn die iets meer weet over de verzetsdaden van ds. Brouwer dan horen wij dat graag!

Het 4 mei comité Lewenborg/Noorddijk e.o.:  
Aly Brinkman  
Luuk Duursma ([lduursma@gmail.com](mailto:lduursma@gmail.com) / tel.: 06-22271018)  
Hans Wilbrink  
Wally Schwab



## Vijf seconden...

Vijf seconden. Zolang duurt het voor je hersenen om een idee te stoppen, las ik. Je gaat er na vijf seconden namelijk teveel over nadenken. Over sommige dingen in het leven moet je echter niet teveel nadenken. De vuilnis buiten zetten? Wacht niet langer dan vijf seconden. Het bed opmaken? Meteen doen, anders ga je er teveel over nadenken. Beginnen aan je huiswerk? Pak maar gewoon die laptop anders nemen je hersenen het over en die weten je allerlei dingen wijs te maken over waarom je het niet moet doen.

Met deze kennis ga je ook nadenken over hoe sommige mensen keuzes maken die niet voor de hand liggen. Stel je hebt een idee voor een eigen bedrijfje. Grote kans dat je hersenen dit idee om zeep helpen en je het niet gaat doen. Men zegt weleens, mensen houden doorgaans niet van verandering. In werkelijkheid houden je hersenen niet van verandering. Vanuit ons oerinstinct wil ze niet dat we dingen doen buiten onze comfortzone, dat is namelijk gevaarlijk voor het voortbestaan van onze soort. Hoe knap is het dan eigenlijk dat mensen toch doorzetten met dat bedrijfje, die nieuwe baan of iets anders dat totaal buiten hun comfortzone is.

Als je met die kennis naar de geschiedenis kijkt dan ga je ook nadenken over bepaalde keuzes die mensen maakten in de oorlog. Die oorlog, daar had niemand om gevraagd, die was er gewoon ineens en de meeste mensen gingen waar mogelijk gewoon door met hun alledaagse leven. Na de oorlog waren er veel onrealistische verhalen. Iedereen had zo ongeveer in het verzet gezeten. Maar laten we eens kijken naar de mensen die daadwerkelijk in het verzet zaten. Wat een ongelooflijke moeilijke beslissing moet dat zijn geweest. Een levensgevaarlijke beslissing die tegen al onze instincten ingaat. Of was het voor hen juist heel makkelijk? Zo van; het is al besloten binnen die vijf seconden. Ik hoef er geen seconde langer over na te denken, het staat vast, ik ga een verzetsdaad doen. Ik had het graag willen vragen aan Pop Dijkema.

De Duitsers, volledig geïndoctrineerd door hun thuisland konden niet geloven dat de strijd gestreden was en vchten een vuile eindstrijd. Sommigen verschansten zich en schoten op het moment dat de bevrijders dachten dat de kust veilig was, zoals bij ons in de binnenstad veel gebeurde. Anderen probeerden koste wat het kost via Delfzijl naar Emden te komen. Op 13 april 1945 was de stad bijna bevrijd, op de Prinsentuin na. Pop Dijkema hielp de Canadezen om het noordelijke deel van de provincie te bevrijden. In hun vlucht de stad uit zetten de Duitsers meerdere bruggen open waardoor de voortgang stakte. Pop kroop op 16 april samen met zijn broer Jan en diens zoon Jacob Jan over de Oostersluis naar de machinekamer van de brug. Handmatig draaiden ze aan de tandwielen om de brug te laten zakken. Dat moest op die manier omdat de hele installatie gesaboteerd was, inclusief de handbediening. Een langzaam proces en dat onder constante beschietingen van achtergebleven Duitse soldaten die de opmars naar het noorden wilden tegengaan. Pop en de zijnen kregen de brug naar beneden. Pop werd vervolgens in zijn arm geschoten en raakte doof aan één oor omdat een Canadese tank naast hem het vuur opende op de verschanste Duitsers. Dankzij de actie van deze dappere mannen konden de Canadezen doorstoten en de rest van de provincie bevrijden, met hulp van de Polen uit oostelijke richting.

Er wordt ons vaak geleerd om te doen wat verstandig is. Gebruik toch je verstand, zeggen mensen dan. Dat is inderdaad een goed idee. Maar het kan ons ook weerhouden van 'doen'. Mannen als Dijkema hoefden geen twee keer na te denken. We kunnen daar iets moois uit halen. Soms is een daad gewoon goed en moet je het doen. We hoeven niet te wachten tot het oorlog is om iets goeds te doen. De volgende keer als je iets ziet dat niet deugt in de samenleving, in je straat of in je wijk, denk dan niet te lang na. Denk niet: een ander ziet het wel. Sterker nog, denk dan gewoon niet na. Maar onthoud wel het verhaal van Pop en zijn mannen. Zij zijn een inspirerend voorbeeld.

Oh ja, en er is een bewezen trucje voor om in actie te komen! Je telt hardop af van vijf naar nul en dan ga je doen wat je wilde doen.

Tekst van de toespraak door Bram Renken





# De Buurtcamping Lewenborg

2023



RECEPTIE



21 t/m 23 juli

Leer je buurtbewoners  
kennen!

## De Buurtcamping Lewenborg



### De buurtcamping

Deze zomer verandert het scoutingterrein van de Jutters weer in de leukste camping van Lewenborg, de Buurtcamping. Hier kunnen buurtbewoners elkaar beter leren kennen.

Op de Buurtcamping ben je de hele dag heerlijk buiten en is iedereen gelijk. Er worden activiteiten georganiseerd voor jong en oud. Voor een klein bedrag, heb je drie dagen lang vertier, 2 overnachtingen, inclusief ontbijt, lunch, avondeten en onbeperkte gezelligheid.

### Voor wie

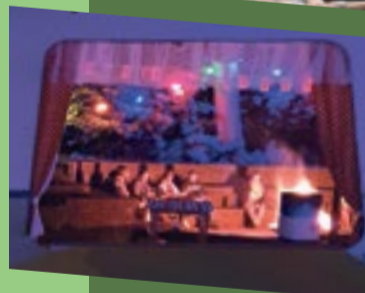
Voor iedereen die in Lewenborg woont en graag een leuke vakantie in de buurt wil.

### Wat je moet weten

Heb je geen kampeerspullen zoals een tent, slaapzak, luchtbed of matje probeer het in je netwerk te regelen. Neem anders contact op met [ingridblink@outlook.com](mailto:ingridblink@outlook.com).

### Reserveer nu je staplek op:

<https://debuurtcamping.nl/camping/buurtcamping-lewenborg> of scan de QR code op de voorkant om direct naar de website te gaan. Hier vind je ook de tarieven.



# AutoFirst Oldeman



## ONDERHOUD EN REPARATIE ALLE MERKEN!

APK Alle Merken! Ook lichte bedrijfswagens en campers!  
Voordelige (winter)banden, ook voor wissel en opslag!

Subaru - Daihatsu - Lexus - Toyota specialist  
met 12 mnd. BOVAG garantie\* (\*boven € 7.500,-)

**Subaru XV**  
1.6 AWD Automaat Nagano  
Zwart, 2015, 138000 km, leder, navi,  
cruise control

€ 15.999,-



**Daihatsu Cuore**  
Automaat  
Grijs, 2009, 110.000 km, Airco

€ 6.399,-



### CABRIO

Citroen DS3 1.6 Vti Airco LM velgen	wit	2013	59000 km	€ 9949,-
Lexus SC430 V8 Leder Automaat	grijs	2002	132000 km	€ 17999,-
Lexus IS250C V6 Automaat Leder	zwart	2010	135000 km	€ 19999,-
Opel Astra 1.6 TwinTop Njoy	zwart	2010	139000 km	€ 7499,-
Peugeot 207CC 1.6 Leder Automaat	zwart	2013	108000 km	€ 12999,-
Peugeot 207CC 1.6 Griffie Leder	grijs	2011	94000 km	€ 8999,-
Renault Megane CC 2.0 Automaat Leder	zwart	2011	97000 km	€ 13499,-
Renault Megane Cabrio Floride NR.552	Wit	2012	113000 km	€ 12499,-
Daihatsu Copen 1.3 Leder Hardtop	Grijs	2009	93000 km	€ 13499,-

### EXTRA ZUINIG EN VOORDELIG!

Daihatsu Sirion2 1.3 Automaat	Blauw	2010	50099 km	€ 8499,-
Daihatsu Cuore 1.0 Airco	Zwart	2009	114000 km	€ 4499,-
Daihatsu Cuore 1.0 Clever Sport	Rood	2011	51000 km	€ 5499,-
Seat Ibiza 1.2 5 drs Reference Airco	zwart	2010	55000 km	€ 7499,-
Peugeot 206+ 3 drs Airco	zwart	2010	152000 km	€ 3899,-

### HYBRIDE AUTOMAAT

Toyota Auris Touring Wgn 1.8 Executive	grijs	2016	91000 km	€ 18999,-
Hyundai Ioniq 1.6 PHEV Premium Leder	zwart	2019	32000 km	€ 24999,-
Lexus RC 300h F sport Leder Navi	grijs	2016	99000 km	€ 30899,-
Lexus NX300h Business Line Leder Nav	Zwart	2018	43000 km	€ 36899,-
Kia Niro 1.6 Hybrid DynamicLine	Blauw	2019	34000 km	€ 24949,-
Kia Niro 1.6 PHEV DynamicLine	Grijs	2018	46000 km	€ 26999,-

### OVERIG

Ford B max 1.0 Titanium Navi	zwart	2016	82000 km	€ 12799,-
Kia Venga 1.4 ComfortLine Airco	zwart	2015	64000 km	€ 10899,-
Kia Venga 1.4 ComfortLine Sport Airco	zwart	2015	63000 km	€ 11899,-
Mitsubishi ASX 1.6 Invite+ Airco	grijs	2013	93000 km	€ 12899,-
Opel Mokka 1.4T Edition	zwart	2015	56000 km	€ 15249,-
Porsche Cayenne 4.8S	grijs	2013	193000 km	€ 33899,-
Kia Carens 1.6 7Persoons NaviClima	Beige	2013	81000 km	€ 13999,-

### SUBARU

Subaru Forester 2.0 E-Boxer Automaat	bord.	2020	16000 km	€ 38899,-
Subaru XV 1.6 AWD Automaat Luxury	grijs	2020	8500 km	€ 27999,-
Subaru XV 1.6 AWD Aut.Premium	grijs	2018	40000 km	€ 24849,-
Subaru XV 1.6 AWD Aut.Luxury Leder	zwart	2013	66000 km	€ 14899,-
Subaru forester 2.0 Premium	Blauw	2016	97000 km	€ 25949,-
Subaru Legacy 2.0 AWD Tour. Wagon	grijs	2012	133000 km	€ 11949,-
Subaru Outback 3.0 Automaat 245PK!	Grijs	2004	198000 km	€ 9949,-
Subaru Forester 2.0 AWD Comfort	Grijs	2010	122000 km	€ 12499,-

### WORD VERWACHT

Mitsubishi Outlander 2.0 PHEV Instyle	blauw	2015	85000 km	€ 20499,-
Ford Cmax 1.0 Titanium	grijs	2013	114000 km	€ 10449,-
Subaru Forester 2.0 AWD Aut. Leder	grijs	2013	159000 km	€ 17499,-

**WWW.AUTOFIRST-OLDEMAN.NL**  
AKELEIWEG 115 GRONINGEN ULGERSMABORG



## Midzomerwandeling voor het goede doel

Zaterdag 24 juni rondje Paterswoldsemeer voor het Jeugdfonds Sport en Cultuur Groningen

**GRONINGEN** Op zaterdag 24 juni organiseert Rotaryclub Groningen-Oost een midzomer avondwandeling rond het Paterswoldsemeer voor het goede doel: het Jeugdfonds Sport en Cultuur Groningen. Het Jeugdfonds zet zich in om kinderen en jongeren uit gezinnen met weinig geld mee te laten doen met sport en cultuur. Rotary Groningen-Oost ondersteunt dit goede doel door de organisatie van deze midzomerwandeling. Langs de oevers van het meer wordt vanaf 19.00 uur een sfeervolle route van zo'n 11 kilometer gelopen met diverse bezienswaardigheden.

Deelnemers kunnen zich via de website [rondjepaterswoldsemeer.nl](http://rondjepaterswoldsemeer.nl) inschrijven voor dit evenement. De gehele opbrengst van alle verkochte kaarten gaat naar het Jeugdfonds Sport en Cultuur Groningen. Doel is om meer kinderen en jongeren uit gezinnen met weinig geld mee te laten doen met bijvoorbeeld voetbal, muzikles, turnen, streetdance, judo etc. Voor die kinderen en jongeren betaalt het Jeugdfonds de contributie, lesgeld en benodigheden zoals schoenen of een tenue. Sport en cultuur zijn belangrijke pijlers voor de ontwikkeling van kinderen en jongeren.

Het Midzomerrondje Paterswoldsemeer wordt mogelijk gemaakt door een groot aantal vrijwilligers, sponsoren en fans. Rondom het meer werkt Rotary Groningen-Oost samen met onder andere Teuntje de Slak, De Buitensociëteit en het Meerschap Paterswolde.

Met de tocht kunnen maximaal 2000 mensen mee lopen. Start en finish zijn op de kade aan de Kaapse Baan (bij Teuntje de Slak). Kaarten zijn verkrijgbaar via de website. Het is de bedoeling om het evenement bij succes ieder jaar te laten plaats vinden.



## Inspraak gestart voor dienstregeling bussen 2024

Op 10 december 2023 wijzigt de dienstregeling voor de bus in Groningen en Drenthe. Het ontwerp leidt net als vorig jaar tot bezuinigingen. Op een aantal trajecten in de gemeente Groningen gaat de bus minder vaak rijden. Ook is het de bedoeling dat een aantal buslijnen via een andere route of een deel van de route gaat rijden. Dat staat in de ontwerp hoofdlijnen dienstregeling 2024 van het OV-bureau Groningen-Drenthe. Een overzicht van alle voorgenomen wijzigingen staat op de website van het OV-bureau Groningen Drenthe.

In de ontwerp hoofdlijnen zijn maatregelen opgenomen die grote besparingen opleveren, maar daarbij zo min mogelijk gevolgen hebben voor reizigers, zoals:

- Op werkdagen tussen Kerst en Oud en Nieuw rijden de bussen volgens de zaterdagdienstregeling.
- De Zomervakantiedienstregeling wordt verlengd van 6 naar 7

- weken.
- Q-link 3 Leek – Lewenborg en 4 Roden – Beijum gaat in de spits terug van 6 naar 4 keer per uur met waar nodig inzet van extra bussen.
- Stadslijn 7 Groningen grotendeels terug van 4 naar 2 keer per uur met waar nodig extra inzet van bussen.
- Buslijn 50 Assen – Groningen rijdt in de basis 2 keer per uur (geen extra spitsritten).
- Qliners rijden op verschillende momenten minder frequent. Bijv. Qliner 310 gaat tussen Veendam en Gieten op werkdagen grotendeels terug van 2 naar 1 keer per uur.
- Buslijn 20 Assen – Diever in de daluren terug van 2 naar 1 keer per uur.

Tot en met 13 juni kun je reageren op dit ontwerp. Stuur een mail via [info@ovbureau.nl](mailto:info@ovbureau.nl) of een brief, beide o.v.v. 'dienstregeling 2024' naar OV-bureau Groningen Drenthe, postbus 189, 9400 AD Assen.



## Inschrijving 17<sup>e</sup> 7-km gaat van start

Dit jaar zal de Essity 7 KM weer plaatsvinden en wel op 24 september, het is de 17e editie. Wij zijn er als organisatie trots op dat we dit grote sportevenement weer mogen organiseren. Het geheel zal weer worden omlijst met gezellige muziek, de jaarmarkt en de koopzondag.

Er kan in diverse categorieën gelopen worden, de ouder- en kindloop, de jeugdloop voor de scholenteams, 3,5 km individueel, de recreantenloop en in de bedrijven teams.

Ook dit jaar krijg je het startnummer, voorzien van chip, thuisgestuurd door Mylaps, dus geen losse chip meer aan de veter van je schoen.

De basisscholen vormen een belangrijk element van het evenement. Het stimuleren tot meer bewegen blijft een doelstelling. We hopen voor dit jaar een hoge opkomst van de leerlingen van de basisscholen van de gemeente Midden-Groningen.

Naast de teamverbanden van de bedrijven is er ook een mogelijkheid voor sportverenigingen om in teamverband te deelnemen.

Het loopevenement heeft elk jaar een goed doel waaraan zij een bedrag wil doneren. Dit bedrag wordt bepaald door het aantal deelnemers en bedrijven teams. Het goede doel voor dit jaar is Stichting De Brug.

De start en finish activiteiten, evenals de warming-up, zullen dit jaar plaats vinden aan de Meint Veningastraat i.v.m. het verplaatsen van de jaarmarkt naar het plein in Martenshoek. T.z.t. zal hier nadere informatie over volgen.

Voor de inschrijving of nadere informatie kan vanaf 1 mei gebruik worden gemaakt van de website [www.de7km.nl](http://www.de7km.nl)



Catrien Coolsma  
UITVAARTVERZORGING

Groningen, Drenthe, Friesland

06 - 25 120 120

[www.catriencoolsma.nl](http://www.catriencoolsma.nl)

Informatie | Advies | Begeleiding



lefier

t 088 - 20 33 000 | [info@lefier.nl](mailto:info@lefier.nl) | [www.lefier.nl](http://www.lefier.nl)





## Lewenborg komt thuis in de Stadsschouwburg!

Lewenborg: een wijk aan de rand van de stad, maar het bruisende middelpunt van heel veel Groningers. Van veel gezinnen, in alle soorten en maten. Van burens met groene vingers, die er een van de meest natuurrijke wijken van de stad van maken. Van buurtmoeders die 's avonds samen met veel humor de pleintjes in de buurt af gaan. En van jongeren die elkaar weten te vinden om beats te maken en te mixen en nummers te schrijven. Hoog tijd dus, dat Lewenborg dit jaar de Stadsschouwburg overneemt!

Kom op bezoek en maak kennis met Maryam, Henk, Eva, Lynn, Arjen en vele anderen. Samen met de makers van De Wijk De Wereld brengen zij hun verhalen tot leven in een voorstelling vol dans, muziek, theater, film en meer. De makers van deze editie zijn Eva van Barneveld, Gaja Ca-

ruso, Claudine Pantophlet, T A M A R (Tamar Tanasale) en Ada Daniele & Shara Maaskant (van X\_YUSUF\_BOSS). Ga tijdens de voorstelling mee op reis door het hele theater, dat omgebouwd is tot het decor van de verhalen uit de wijk. Van de orkestbak tot de foyer, van de kleedkamers tot het grote podium: overal ontmoet je je burens en mede-stadgenoten maak je bijzondere verhalen mee uit de wijk.

De Wijk De Wereld vindt van 22 t/m 24 juni plaats in de Stadsschouwburg. Mis het niet!

**do 22 juni** 20.15 uur (try-out)  
**vr 23 juni** 20.15 uur (premiere)  
**za 24 juni** 14.30 uur / 20.15 uur  
 € 12,50 | € 10,- voor bewoners Lewenborg (try-out € 10,- | € 7,50)



## Momenten van Speelsheid - deelnemers gezocht!

Momenten van speelsheid wordt een verzameling van ontmoetingen in het LeRoy-gebied tussen verschillende wijkbewoners uit de wijk Lewenborg en elders in de stad Groningen, geleid door de kunstenaars Philipp Cahrpit en Max Jonker. Binnen een aantal wandelingen en workshops door en in het LeRoy-gebied, met als uitvalsbasis het LeRoy-Huis, gaan wij in gesprek met de wijkbewoners.

Samen gaan we op zoek naar wat jullie verwondert en pogen we de omgeving vanuit de ogen van een kind (opnieuw) te leren kennen. Wanneer is het bekende het bekende niet meer, en wanneer wordt het onbekende het bekende? De bevindingen, teksten en foto's die tijdens deze wandeling worden opgehaald, worden in een verzameling met de naam Momenten van speelsheid gearhiveerd en in een aantal gezamenlijke workshops met alle deelnemers groeiend vormgegeven. De uitkomst wordt uiteindelijk in de wijk Lewenborg en in de Stadsschouwburg Groningen tijdens De Wijk De Wereld gepresenteerd.

Woon jij in de wijk Lewenborg en heb je zin met ons samen door een prachtig groen gebied naast je huisdeur te wandelen waarin de grens tussen stad en natuur vloeiend vervaagd, en hierbij onverwachte, speelse ontmoetingen met anderen te beleven? Of kom jij elders uit de stad Groningen en heb je zin het LeRoy-gebied te leren kennen, je te verwonderen en eventueel iemand die je tot nu toe onbekend was te ontmoeten?

Stuur dan graag een mail naar [liesmaatschap-pij22@gmail.com](mailto:liesmaatschap-pij22@gmail.com) om je aan te melden.

wanneer: dinsdagen en woensdagen in de periode 9 Mei - 24 Juni 2023  
 hoe laat: overdag of in de namiddag\*  
 waar: Het LeRoy-gebied in de wijk Lewenborg, Groningen

\*de tijden laten wij afhangen van jouw beschikbaarheid!

link050 biedt iedere maand vrijwilligersfuncties aan in Lewenborg en omstreken



Heb je vrije tijd over en ben je geïnteresseerd in het doen van vrijwilligerswerk?

In Lewenborg zijn er leuke vrijwilligersfuncties beschikbaar!

**link050**  
 Verbindt mensen en ideeën

In Lewenborg kan je o.a. aan de slag als...

### Handige Klusser

Reparatiewerkplaats Lewenborg  
[vct@wij.groningen.nl](mailto:vct@wij.groningen.nl) | 06 25769690

### Redacteur Wijkkrant

Wijkkrant de Lewenborger  
[bramhugel@gmail.com](mailto:bramhugel@gmail.com) | 050 3181310

### Medewerker Weggeefwinkel

Stichting Goed Bezig  
[erwin@stichtinggoedbezig.nl](mailto:erwin@stichtinggoedbezig.nl) | 050 7370053

Bezoek onze online vacaturebank voor meer vacatures



Wanneer je vrijwillig actief bent mag je gebruik maken van het gratis cursusaanbod van Ontwikkellink.

Kijk op onze website voor meer informatie of kom langs op onze locatie.

Herestraat 100 [www.link050.nl](http://www.link050.nl) [info@link050.nl](mailto:info@link050.nl) 050 3051 900



**“DAMES, SCHEREN IS VOOR HEREN”**

## Vergoeding definitief ontharen

door meerdere zorgverzekeraars mogelijk!

Medisch schoonheidsspecialist / dermatologie

- In 4 tot 10 behandelingen klaar
- Meest veilige medische laserapparaat
- Samen streven wij naar een snel resultaat

**U zit niet vast aan een pakket,  
Stoppen op elk moment  
is mogelijk!!**

## Gratis 6<sup>e</sup> Laser behandeling Gratis wenkbrauw behandeling



**SALON NATURAL LOOKS**  
MEDISCH SCHOONHEIDSSPECIALIST

Borgweg 83 | 9608 TG | Westerbroek  
Telefoon: 06 - 252 157 07  
info@salonnaturallooks.nl  
www.salonnaturallooks.nl



## Neem je huisvuilpas mee wanneer je grofvuil wegbrengt

Sinds 1 maart heb je de huisvuilpas nodig om grofvuil weg te brengen naar het afvalbrengstation van de gemeente. Dus ga jij de zolder opruimen of de tuin klaarmaken voor de zomer? En heb je daardoor grofvuil dat je weg wilt brengen? Vergeet dan de huisvuilpas niet en voorkom dat je voor een dichte slagboom staat.

[www.nijestee.nl](http://www.nijestee.nl)

**Nijestee i**

## De Wiershoeck Natuurvoedingswinkel



Beijumerweg 20, 9737 AD Groningen Tel: 050-541 15 15

[Info@dewiershoeck.nl](mailto:Info@dewiershoeck.nl)

### Openingstijden:

Ma t/m Do 8:30-18:00  
Vr 8:30-19:00  
Za 8:30-17:00



Boodschappen doen  
combineren met een leuk uitje?  
Kom naar de Wiershoeck!



Gecertificeerd biologische producten  
met nadruk op lokale aanbieders

**DE TERP**



# Pasfoto's

# 6

Officiële foto's

**Direct klaar!**

Geschikt voor Rijbewijs, Paspoort of ID kaart

100% acceptatiegarantie



# 7,50

Een afspraak maken  
is niet nodig voor het  
maken van een pasfoto!

€

Dagelijks open van 8.30-18.30 uur. Vrijdag tot 20.00 uur.  
Zaterdag tot 17.00 uur.



CIGO Lewenborg, Kajuit 269, Groningen,  
tel. 050 - 541 44 564



## Nieuwtjes uit De Oude Bieb - mei

### Jeu de Boules weer begonnen

Onze zomeractiviteit Jeu de Boules is weer gestart op het baantje bij Kraaienest. De Jeu de Boulesclub speelt tussen mei en september (bij mooi weer) iedere maandagochtend van 10.00 tot 12.00 uur. De boulers hebben het noodzakelijke onderhoud aan het baantje gezamenlijk verricht, dus dat ligt er weer netjes bij. Vind je het leuk om ook eens een balletje te gooien? Aanmelden is niet noodzakelijk, je kunt gewoon langskomen en meespelen. Een gratis kopje koffie of thee staat voor je klaar!

### Overige activiteiten in de zomerperiode

Onze haak- en breiclust Get Hooked en de Schilderclub gaan in de zomerperiode gewoon door. Voor bingo en de creatieve workshops geldt een zomerstop tussen 24 juli en 14 augustus.

### Wijkbudget: stem op De Oude Bieb!

Van 1 tot 7 juni kun je stemmen voor het Wijkbudget. Dit kan zowel online (via [www.stemvan.groningen.nl](http://www.stemvan.groningen.nl)) als via een stemformulier. De stemformulieren kunnen ingeleverd worden bij Het Dok en bij De Oude Bieb. Tijdens de Wijkstemdag op zaterdag 3 juni staat



Jeu de Boules: wie ligt?

### Spelletjesavond: dinsdag 30 mei

Op dinsdagavond 30 mei is er weer een Spelletjesavond bij De Oude Bieb. Je bent welkom vanaf 19.00 uur en we drinken eerst gezellig samen een 'bakkie' in de koffieruimte. We beschikken over twee sjoelbakken en diverse spellen, zoals UNO, Scrabble, Mens Erger Je Niet en Rummicub. Uiteraard mag je ook zelf een spelletje meenemen. Je hoeft je niet op te geven; iedereen is van harte welkom!

er 'stand' met stemformulieren op het plein voor Het Dok. Tussen 12.00 en 16.00 uur krijgt iedereen die een stemformulier invult een portie gratis poffertjes bij de poffertjeskraam daar.

Zoals wellicht bekend, zijn alle activiteiten van en bij De Oude Bieb gratis voor wijkbewoners van Lewenborg. De Oude Bieb heeft in het kader van het Wijkbudget een aanvraag gedaan voor extra financiering van onze Buurtmaaltijd en voor de materiaalkosten van

### Overzicht gratis activiteiten

- Koffietafel (maandag- t/m vrijdagochtend van 10.00 tot 12.00 uur)
- Jeu de Boules (maandagochtend van 10.00 tot 12.00 uur van mei t/m september bij Kraaienest)
- Get Hooked (dinsdagochtend van 10.00 tot 12.00 en woensdagavond van 19.30 tot 21.30 uur)
- Koor Zin in Zingen (woensdagochtend van 10.30 tot 12.00 uur in MON, Bieslookstraat 23)
- Schilderclub (woensdagochtend van 10.00 tot 11.30 uur)
- Creatieve workshops (2 keer per maand op donderdagmiddag van 13.30 tot 15.30 uur)
- Bingo (1 keer per maand op donderdagmiddag van 13.30 tot 15.30 uur)
- Buurtmaaltijd voor alleenstaanden (woensdagmiddag, inloop om 13.15 uur)
- Klaverjassen (vrijdagmiddag van 13.00 tot 15.30 uur)
- Massage/reiki (1 keer per maand op afspraak op vrijdagmiddag tussen 13.00 en 16.00 uur)

### Locatie activiteiten

Alle activiteiten, met uitzondering van het Koor Zin in Zingen en Jeu de Boules, vinden plaats in De Oude Bieb, Anker 14-B in Lewenborg.

**Voor alle activiteiten, met uitzondering van de koffieochtenden, geldt: wil je voor het eerst meedoen, dan kun je je opgeven bij een van de gastmensen of bellen met De Oude Bieb, telefoonnummer: (050) 851 78 06. Heb je al eerder meegedaan, dan word je gebeld door De Oude Bieb!**



Fraai bloemstuk gemaakt tijdens creatieve workshop

onze creatieve workshops. De aanvraag wordt alleen toegekend als er genoeg op ons gestemd wordt, dus we kunnen je stem goed gebruiken; stem jij ook op De Oude Bieb?

### Gezocht: vrijwilligers koffieruimte, Biebshop en Kookgroep

Bij De Oude Bieb zijn nieuwe vrijwilligers altijd welkom. Als vrijwilliger werk je minimaal twee dagdelen en word je breed ingewerkt, zodat je inzetbaar bent op de verschillende afdelingen bij De Oude Bieb. Zo kun je worden ingezet als gastvrouw/gastheer in de koffieruimte, als kok voor onze Buurtmaaltijd, of als medewerker in De Biebshop. Lijkt het je leuk om eens kennis te komen maken, of wil je eerst meer informatie? Neem dan contact op via (050) 851 78 06.

### Gezocht: medewerker PR en Communicatie

Vind jij het leuk om te schrijven voor een specifieke doelgroep?

Heb je er plezier in om te communiceren via social media? Ben je graag bezig met taal, beeld en opmaak van diverse communicatieuitingen? En ben je daarnaast sociaal vaardig, belangstellend en betrokken? Misschien pas jij dan wel heel goed bij De Oude Bieb! Wij zijn op zoek naar een vrijwillige medewerker PR en Communicatie. Hij of zij schrijft in overleg met de algemeen coördinator de teksten voor onze interne nieuwsberichten en onze rubriek in de Lewenborger, houdt onze Facebook- en Instagrampagina bij en schrijft mee aan het Jaarverslag. Een volledige functieomschrijving vind je op onze website: <https://de-oudebiblewenborg.nl/vacatures/>. Het is mogelijk om deze functie te vervullen in een participatiebaan. Wil je graag meer informatie? Neem dan contact op met Fen Strating, algemeen coördinator.

### Herhalingstraining BHV

Bij De Oude Bieb krijgen vrijwilligers de kans om zichzelf te ont-

wikkelen en diverse trainingen te volgen. Zo kunnen ze ook de training BHV volgen, die uit de onderdelen EHBO (eerste hulp bij ongelukken) en brandbestrijding bestaat. Daarvoor ontvangen ze dan een certificaat. Belangrijk is dat de opgedane kennis en vaardigheden wel worden onderhouden, dus die worden na een jaar weer opgefrist en geoefend. De afgelopen weken staken diverse vrijwilligers weer de handen uit de mouwen en oefenden het reanimeren, gebruik van de AED en blussen van branden tijdens de herhalingstraining BHV. Mocht er ooit 'nood aan de man' zijn, dan weten we bij De Oude Bieb van wanten!

### Daan Wiers start als Wijkverbinder

Daan Wiers, medeoprichter en bestuurslid van De Oude Bieb, start per 1 juli in een basisbaan bij de Gemeente Groningen als Wijkverbinder in Lewenborg en een deel van Beijum. Een basisbaan bestaat uit diverse taken in wijken en/of dorpen. Deze taken zijn door bewoners, organisaties en bedrijven aangedragen en worden anders niet uitgevoerd.

Wat doet een Wijkverbinder precies? Daan legt uit: 'Een Wijkverbinder legt contacten, weet wat er speelt in de wijk en verbindt mensen en organisaties in de wijk. 'De sociale samenhang bevorderen', zo wordt dat genoemd in het welzijnswerk. Prima, ik vind het leuk om daarmee bezig te zijn. En mooi dat het na 9 jaren nu betaald werk gaat worden voor mij.' Daan blijft daarnaast bestuurslid en vrijwilliger bij De Oude Bieb.

## De Oude Bieb stimuleert digitale vaardigheden vrijwilligers met hulp van donaties

Fen Strating is Algemeen Coördinator van De Oude Bieb, een bijzonder wijkinitiatief waar bewoners de beslissingen nemen. Maar liefst 36 vrijwilligers zetten zich in voor verschillende projecten, zoals een kringloopwinkel en de sociale huiskamer, een ontmoetingsplek waar mensen terecht kunnen voor een praatje. Aan Fen de taak om ervoor te zorgen dat deze vrijwilligers hun werk kunnen doen en dat alles soepel verloopt. Elke week overlegt zij met de verschillende coördinatoren van de diverse afdelingen om de wensen en behoeften van vrijwilligers te bespreken.

door Floor Jansen

Enige tijd geleden werd duidelijk dat er vraag was naar een basiscursus voor het gebruik van Microsoft Word en Excel. Een geweldige kans om mensen te helpen bij het ontwikkelen van digitale vaardigheden en hen de mogelijkheid te bieden om zich te ontwikkelen. Een probleem: daarvoor had De Oude Bieb laptops nodig. Fen vertelt lachend over de

computers die de organisatie heeft staan: 'Die zijn zo oud dat er geen updates meer op kunnen worden geïnstalleerd. Onze organisatie heeft veel te maken met armoedebestrijding en we willen ons richten op een doelgroep die het minder breed heeft. We bieden bijvoorbeeld gratis koffie en thee aan in onze sociale huiskamer. En omdat we afhankelijk zijn van subsidies en inkomsten uit onze kringloopwinkel, betekent dat keuzes

maken en prioriteiten stellen, waardoor we simpelweg geen geld hadden voor nieuwe laptops.'

Dan komt de Omarm Challenge voorbij. Voor de Oude Bieb de gelegenheid om nieuwe kansen te ontdekken en hun organisatie verder te ontwikkelen. Met succes! Grotendeels dankzij John Sportel van GroBusiness, eigenaar van een eigen softwarebedrijf. Fen: 'John heeft ons inmiddels aan een

aantal laptops geholpen, voor ons een enorme bijdrage. John is een zeer behulpzame en praktische man, wat natuurlijk fantastisch is. Nu kunnen we onze vrijwilligers trainen en hen de mogelijkheid bieden om hun digitale vaardigheden te ontwikkelen.'

Naast basiscursussen biedt de Oude Bieb ook vervoltrainingen aan, waarbij ze stilstaan bij de wensen en ambities van vrijwilligers. Op deze manier dragen ze bij aan de professionele ontwikkeling van mensen en bieden ze ondersteuning bij het verkennen van nieuwe interesses en mogelijkheden. De vertrouwde omgeving waarin dit alles plaatsvindt, biedt niet alleen de nodige veiligheid en geborgenheid, maar geeft ook een

enorme boost in zelfvertrouwen, volgens Fen: 'Vrijwilligers voelen zich gewaardeerd en erkend dankzij het begrip en verantwoordelijkheid die ze van ons ontvangen.' Met de hulp van gulle donaties zoals die van John Sportel, kan de organisatie haar belangrijke werk voortzetten en mensen helpen bij het ontwikkelen van deze belangrijke vaardigheden. De groeiende Omarm Groningen is een initiatief van de Gemeente Groningen in samenwerking met ondernemend Groningen.

De groeiende vraag naar basiscursussen laat zien dat er nog veel te doen is. Fijn dat de Omarm Challenge een steentje heeft kunnen bijdragen!



Martin Tissing

YouTube still

**GRONINGEN** 'Lieve Maestro, vandaag ben jij er eindelijk weer. In en met jouw kleur. Het is al bijna 5 jaar heel stil zonder jou (...). En wat goed doet dat de maestro niet in de vergetelheid raakt'. Dit lezen wij in het gastenboek bij de expositie 'Martin Tissing, Echte kleur, dat ben je zelf' (Kunstlievend Genootschap PICTURA, St. Walburgstraat 1., t/m 25 juni).

door Joanna Paszkiewicz

**M**artin Tissing (Groningen 1936 - Groningen 2018) - de Maestro, zoals wij kunnen zeggen - is intensief aanwezig tussen de belangrijkste kunstenaars uit het Noorden en nog steeds als een markante persoonlijkheid. Degenen die hem hebben gekend zien hem steeds als geheel,

Zijn huidige tentoonstelling in Pictura - 5 jaar na zijn dood, is een overzichtstentoonstelling en dat maakt deze presentatie nog meer interessant. Wij zien de veranderingen in zijn kleurenpalet - van donker naar licht, van de sombere, zware tinten naar heldere, lichtere. Zijn schilderijen begin-

## LIEVE MAESTRO

een individu met zijn oeuvre. Eerst heb ik hem gezien rondom 1990, tijdens zijn lange en sterk emotionele toespraak bij de expositie van de abstracte beeldhouwer Edu Waskowsky (1934-1976), zijn jarenlange vriend (Tissing, van Dijk en Waskowsky behoorden tot de kunstenaarsvereniging 'Groep Nu'). Ik heb vaak hem later gezien als een belangrijk personage bij de verschillende Groningse kunst-evenementen, en af en toe op straat... fietsend met groot plezier door de Groningse binnenstad; dat behoorde tot zijn dagelijkse routine; hij schilderde - heb ik gehoord - bovenal 's nachts. Twee details van zijn kleding kan ik me nog herinneren: zijn extravagante lange jas en de lievelings- rode Amerikaanse schoenen. En toen - tot mijn vreugde, hoorde ik altijd dezelfde Poolse begroeting: *dzierdobry* (goedemorgen). Dat was logisch, omdat hij in de jaren 1965-1966 docent was aan de Kunstacademie in Warschau.

nen in de jaren '90 met de innerlijke licht pulseren. Toen is hij geworden - en altijd gebleven, een meester in het naar voren halen van de mystieke rol van kleur. In de jaren negentig begint hij echt beroemd te zijn; hij behoort tot de belangrijkste niet-figuratieve Nederlandse kunstenaars. En niet zonder betekenis: sinds deze jaren had hij al zijn standvastige collectors. Bijvoorbeeld: op de wanden van de uitgeverij Philip Elchers hangen zijn schilderijen permanent. De expositie van Martin Tissing in Pictura is niet alleen om te bekijken... Dit is ook een verkooptentoonstelling, met een selectie van werken uit zijn verschillende levensperiodes. De verkoop gaat redelijk - heb ik gehoord.

Op het eind wil ik dus teruggaan naar de tekst uit het gastenboek, gericht aan Martin Tissing, alsof hij nog steeds een levende persoon is: '... ik dank je voor alles wat je ons nagelaten hebt.'



## Expositie van cursisten van Atelier Marijke de Jong in Gezondheidscentrum Lewenborg



**LEWENBORG** Van 11 mei tot en met 16 augustus is er in het Gezondheidscentrum in Lewenborg een boeiende groepstentoonstelling te zien van cursisten van Atelier Marijke de Jong.

De 27 exposanten laten een grote variëteit aan werken zien: van schilderijen in acryl- of olieverf tot collages en houtsneden. Het illustreert de eigen wijze van lesgeven van Marijke de Jong, waarbij de individuele ontwikkeling van de cursisten centraal staat. In de lessen kunnen cursisten in ontspannen sfeer kennis maken en experimenteren met diverse materialen en technieken, met als belangrijkste uitgangspunt datgene wat de cursist wil leren of maken.

Er kan zowel realistisch en naar de waarneming als abstract gewerkt worden, met alles wat daartussen ligt. Beeldend kunstenaar/docent Marijke de Jong is in 1992 afgestudeerd aan de kunstacademie, academie Minerva in Groningen met als afstudeerrichting de 1e graads lerarenopleiding tekenen, schilderen en grafische technieken. Zij geeft vanaf 2004 les in haar eigen atelier. Meer informatie over de cursussen en het werk van Marijke de Jong kunt u bekijken op [www.marijkedejong.nl](http://www.marijkedejong.nl)

## Gdansk, drie september 1945

**LEWENBORG** In Kerkenheem, in het kader van de serie exposities 'Dialoog', worden twee foto's geëxposeerd. Bijzondere foto's van een klein kind tussen de ruïnes. Het is zijn vader die deze serie heeft gemaakt in het centrum van Gdansk, 3 september 1945. Slechts een maand na de Conferentie van Potsdam, waar de beslissing werd genomen dat de Vrije Stad Danzig (op 3 september 1939 geannexeerd door het Groot-Duitse Rijk), toegewezen werd aan Polen en sindsdien draagt zij uitsluitend haar Poolse naam Gdansk.

Vijf maanden tevoren werd de stad (toen nog Danzig) veroverd door de leiding van maarschalk Rokossowski. De stad werd verwoest voor 80%, maar ondanks de rampzalige toestand werd al meteen begonnen aan het herstel. Wie was de vader van dit kind? Een arts. Hij werd door de Poolse regering naar Gdansk gestuurd om daar de gezondheidsdienst te organiseren voor de nieuwe bewoners, die zullen komen.

De presentatie in Kerkenheem duurt tot eind juni.



## Gratis workshops voor culturele verenigingen: maak jouw gezelschap sterker!

**GRONINGEN** Het CultuurLoket organiseert vanaf eind mei tot eind 2023 een groot aantal workshops voor culturele verenigingen in Groningen. Tijdens deze workshops kunnen betrokken leden van clubs nieuwe kennis en vaardigheden op doen over zaken waar hun gezelschap tegen aan loopt. De workshops die worden aangeboden zijn: fondsenwerving, leden werven en marketing. Ze zijn gratis te volgen op diverse locaties in de gehele provincie.

Bijna één op de drie Groningers doet iets met kunst en cultuur. De provincie staat daarmee in de top drie van cultuurparticipatie in Nederland. De vele verenigingen en clubs zorgen voor een bruisend en leefbaar Groningen. CultuurLoket ondersteunt deze organisaties met een rijk aanbod van workshops. Met deze workshops kunnen verenigingen zich ontwikkelen om hun club levensvatbaar en toekomstbestendig te houden.

### Over de workshops

Vanaf eind mei worden er drie workshops (fondsenwerving, marketing en leden werven) georganiseerd door de gehele provincie. De workshops worden per stuk tien keer georganiseerd. De docenten die de lessen geven zijn nauw betrokken bij het culturele veld in Groningen. Ook de cultuurplatforms in de provincie zijn betrokken bij het opzetten van de workshops.

De eerste workshop start op 25 mei in de stad Groningen. Bekijk deze pagina voor een actueel overzicht: [www.kultuurloket.nl/agenda](http://www.kultuurloket.nl/agenda), hier heb je ook de mogelijkheid om je aan te melden.

### Workshop fondsenwerving

Een goed idee, een mooi plan maar hoe krijg je de financiering rond zodat jouw plan werkelijkheid kan worden? Deze workshop geeft je handvatten om je fondsenwerving zo goed mogelijk aan te pakken.

- 25 mei | 19:30 - 22:00 | VRIJDAG Walstraat 34 (Groningen) | gratis
- 5 juni | 19:30 - 22:00 | Cultuurwerkplaats BC47 (Veendam) | mede georganiseerd door Cultuurplatform Veendam | gratis
- 26 juni | 19:30 - 22:00 | Multifunctioneel Centrum Kabzeel (Eemsdelta) | mede georganiseerd door IVAK | gratis





## Langs de vloedlijn

tekst en beeld Peter Kruijt

**H**oe kwam het toch dat wij van een aap die zich op vier ledematen voortbewoog, veranderd zijn in het tweebeinige schepsel dat wij nu zijn? Daarover bestaan verschillende theorieën. Eigenlijk zijn dat verhalen, want de bewijsvoering is en blijft speculatief. De fraaiste en misschien wel meest ware is het verhaal dat zich het mooist laat vertellen. Ik vertel graag de theorie van de nautische aap. Een groepje aapmenssen raakte in de Hoorn van Afrika geïsoleerd op een eiland dat door seismische activiteit allengs door het stijgende water omsloten werd. Voedselbronnen op land werden beperkter en de aapmenssen waren meer en meer aangewezen op het voedsel dat zij op de kuststrook konden verzamelen. Op handen en voeten kom je dan niet ver. Langzaam gingen onze voorouders daarom meer en meer rechtop staan. Zo konden zij verder van de kust waden en meer voedsel vinden. Door nieuwe seismische activiteiten werd het isolement van deze



Wat je al niet kan vinden langs de vloedlijn...

voorouders opgeheven en konden zij vanuit Oost Afrika op twee benen uitwaaiëren over de wereld. Een mooi verhaal moet je

niet helemaal uit willen leggen, dus ik houd het bij dit beeld. Dat is ook het beeld, dat mij voor ogen staat als ik zelf over een

strand struin. Het begint bij mij al te kriebelen, wanneer ik die laatste duinenrij oloop. Boven op het duin sta ik dan even stil en tuur in de verte. Over het strand en de branding heen naar de bolende horizon. Elk seizoen is die aanblik anders. Het weer van de dagen daarvoor vertaalt zich in het plaatje van dat moment. Dagenlang harde aanlandige wind? De branding blijft ook op rustige dagen nog lang na bruisen. Op het strand kan je zien wat de golven de afgelopen etmalen meenamen en op het zand neerlegden. Soms ligt het bezaaid met kwallen of juist met inktvisschilden. Schelpen liggen er bijna niet of juist in grote aantallen. Ik kan uren lopen daar waar de golven uitvloeien op het zand. Kijken naar de Drieteenstrandlopers die voor mij en het aanstromende water uit rennen en kleine hapjes vinden daar waar het water weer terugvloeit.

Het moment van het vinden is belangrijker dan de beslissing het mee te nemen. Ik heb het overigens niet over wat je op het strand tegenkomt, omdat Homo Sapiens consumeren van onnodige rotzooi belangrijker vindt, dan een schone zee en dito strand. Dat gooi ik in de afvalbakken die tegenwoordig bij de strandopgangen staan. Wat ik thuis bewaar zijn mijn herinneringen. Kapstokken om dat onbestemde strandgevoel aan op te hangen. Wij wonen niet aan zee, daarom heb ik zulke souvenirs nodig om mijn bestaan kleur te geven. Het komt voort uit dat oergevoel. Die collectieve herinneringen van de vele generaties die ons voorgingen. Een oude drang die maakt dat wij zo graag struinen langs de vloedlijn.

Heel af en toe zie ik iets bijzonders. Dat moet ik dan oppakken en bekijken. Kostbaar is het nooit, waardevol of dierbaar altijd. Ik steek het in mijn zak of laat het liggen waar ik het vond.



Stichting Vlindertuin Lewenborg  
Roer 142k 9733 AL Groningen  
vlindertuinlewenborg@gmail.com  
www.vlindertuinlewenborg.nl

## Dynamiek

tekst en beeld Bas Schoonenboom

**O**nrustig is het in de wijk. Hoop lawaai. Grasmaaiers doen hun pretrondes om het gras te millimeteren. Het is toch de meimaand? Delen zouden niet gemaaid worden om insecten een kans te geven. Onrust of liever gezegd beweging zit er ook in de lucht. De gierzwaluwen zijn terug. Zo'n 14 dagen later dan de Koningsdag, eind april.

Bij de tuin vliegt de familie Spreeuw heen en weer vanuit een nestkast om hun jongen te voeren. De natuur staat niet stil. Planten groeien als kool. Het regenachtige weer en opwarming van de bodem helpen hen erbij. Grassen die ongewenst zijn steken we uit. Best een lastig en tijdrovend karweitje.

Nu IJsheiligen voorbij is, kunnen we gaan zaaien. De laatste nachtvorst is hoop ik voorbij!! De volkstuintierdenkt nu boontjes te gaan poten, bijvoorbeeld. Op de tuin gaan we Pronkerwt uitzaaien, een klimmer met prachtige bloemen. Kijk uit voor slakken die op de loer liggen. Wij ook!

Dynamiek zit ook in de groei van Hondsdraf. Die dribbelt met gemak door de hele Vlindertuin heen. Tikkie onooglijk, maar voelt zich thuis tussen de hogere planten. Gezellig, dus. Zijn bloempjes bevatten veel nectar voor wilde bijen. Nuttig!!

Een hele sterke klimmer is de Hop. Zijn ranken draaien linksom een hekwerk of een boom. De meeste klimplanten doen het rechtsom. Merkwaardig eigenlijk. Iedereen kent wel de Haagwinde, ook wel pispotten geheeten. Op de tuin moeten we die klimmer de kop indrukken. De een vindt het mooi, een ander een crime.

Bizar is het gedrag van de Spuitkomkommer. Ooit was ik in Griekenland. Daar groeit deze komkommerachtige langs de kust. Bij rijp zijnde schiet tie zijn blubberige inhoud alle kanten op vol zaadjes. Ik was gewaarschuwd!! De natuur is volop in beweging, als je 't maar door hebt.

Bas Schoonenboom, namens de Vlindertuin



Hondsdraf dribbelt als een klein kind door de tuin...

## Kijk op LeRoy door Wim Velt

### De Werf

Toen het LeRoy nog jong was verrees langs het fietspad achter de Swoaistee een amfitheater van bielzen. Nadat dit bouwsel was uitgediend werd het de plaats van kinderboerderij de Malle, die moest verhuizen bij de aanleg van de Lewenborgsingel. Toen hier niet langer met dieren geknuffeld kon worden bleef het terrein met de hokken leeg achter. Het heeft even geduurd, maar hieruit is nu de Werf ontstaan. Een gezellige plek om te zijn, maar gelijk ook werkplaats, atelier, waarin heel veel gedaan gaat worden door jong en oud.

### Het Buurtvuur

Al 6 jaar brandt elke maand het Buurtvuur op een zaterdagavond rond volle maan, langs het fietspad Stuurboordswal/Noorddijkerweg. Afgekeken van Beijum, waar het inmiddels ter ziele is. Zo niet bij ons. Gezelligheid tot in de kleine uurtjes. Er wordt wat bij gegeten en gedronken en vaak is er livemuziek.

### De Zandbank

Ooit was het een leuke speeltuin, maar

die kon niet meer voldoen aan de moderne eisen. Het is een mooi door bomen en struiken omsloten terrein, dat de neiging heeft om braambos te worden. Het is nu voor de derde keer ontgonnen, maar nu zal het onderhouden worden. Het ligt nu helemaal klaar voor allerlei Lewenborgse evenementen.

### De Koepeltuin

Achter Mast tegen de bult lag ooit een complex volkstuintjes. Toen de gebruikers uitgeschoffeld waren, werd het een sportveldje met pingpongtafel en basketbalnet. Na een paar jaar was deze plek veranderd in een ondoordringbaar braambos. Twee navolgingen van Louis Le Roy zijn hier in 2006 gaan stapelen met gebruikte stenen en stoeptegels. Een van hen maakte hiervan de Koepeltuin de ander ging verder langs Ra en Langsij en noemde het de Eco-kathedraal. De Koepeltuin dankt haar naam aan het romantische thee-koepeltje dat deze tuin moest vervolmaken, maar dat nog altijd niet is gerealiseerd.



De Werf



Buurtvuur



De Zandbank





Dorpskerk Engelbert

Stefanuskerk Noorddijk

**Restoration Church – Herstelgemeente**

Voorganger: Pastor J.J. van Mourik

Telefoon: 050-549 41 41 [www.restorationherstel.nl](http://www.restorationherstel.nl)

Datum	Plaats	Tijd	Predikant
28 mei	Emmaüskerk	15.00 uur	Pastor J.J. van Mourik
04 juni	Emmaüskerk	15.00 uur	Rev. L. van den Kerhof
11 juni	Emmaüskerk	15.00 uur	Pastor J.J. van Mourik
18 juni	Emmaüskerk	15.00 uur	Dhr. R. Lange
25 juni	Emmaüskerk	15.00 uur	Pastor J.J. van Mourik

**P.K.N. gemeente Damsterboord**

Predikant: ds. J. Wilts, Noorddijkerweg 14/16 Groningen

Telefoon: 050-280 88 63 [www.damsterboord.nl](http://www.damsterboord.nl)

Van harte welkom in onze zondagse diensten. U vindt de data en tijden voor de diensten ook op de website onder de knop Liturgie en kerkomroep. Tegenwoordig kunt u de diensten ook thuis meekijken of later bekijken. Alleen luisteren kan ook. Dat kan via <https://www.kerkomroep.nl/#/kerken/10843>. Tot ziens!

Datum	Plaats	Tijd	Predikant
28 mei	Stefanuskerk <i>Pinksteren</i>	10.00 uur	ds. J. Wilts
04 juni	Emmaüskerk <i>Oecumenisch</i>	11.15 uur	Walfriedgemeenschap
11 juni	Stefanuskerk	10.00 uur	ds. J. Wilts
18 juni	Stefanuskerk	10.00 uur	ds. L.O. Giethoorn

**Overstag- Samen ontdekken!**

Op zondag 4 juni is er weer een Samen ontdekken! Ontmoet wijkgenoten, luister naar een bijbelverhaal praat erover, ontdek meer en knutsel over het thema. Altijd met een hapje en drankje. Wees welkom om 11.00 uur in 't Kompas, Valreep 67-69. Meer informatie op [www.overstag-lewenborg.nl](http://www.overstag-lewenborg.nl).

**R.K. Walfriedgemeenschap (Hildegardparochie)**

Pastores: A. Jellema, telefoon 06-12717774 en M. Oosting, telefoon 06-39175000. Kerkgebouw: Emmaüskerk, Ra 4, telefoon: 050 - 541 21 15 [www.hildegardparochie.nl](http://www.hildegardparochie.nl)

Voor de oecumenische en gastdiensten van PKN verwijzen wij u naar de planning van Damsterboord.

Datum	Plaats	Tijd	Voorganger
04 juni	Emmaüskerk <i>oec. viering</i>	11.15 uur	pastor Arjen Jellema
11 juni	Emmaüskerk	11.15 uur	pastor Marika Meijer
18 juni	Emmaüskerk	11.15 uur	dienst o.l.v. parochianen
25 juni	Emmaüskerk	11.15 uur	pastor Arjen Jellema

N.B. Iedere woensdagmorgen is vanaf 10.00 uur tot 12.00 uur de kerk open voor een moment van stilte, voor een gebed of om even een kaarsje aan te steken. U bent van harte welkom.



Stefanuskerk Noorddijk

**Multicultureel Vrouwen Centrum De Boei****Waar vindt u De Boei?**

Multicultureel Vrouwen Centrum De Boei is gehuisvest op de 1e verdieping in Wijkcentrum Het Dok. Daar zijn we bereikbaar met trap en de lift. Ons telefoonnr.: 06-25301671

Website: [www.vrouwencentrumdeboei.nl](http://www.vrouwencentrumdeboei.nl)E-mail: [info@vrouwencentrumdeboei.nl](mailto:info@vrouwencentrumdeboei.nl)**Wat is De Boei?**

De Boei is een Multicultureel Vrouwen Centrum voor vrouwen van alle culturen, dat gerund wordt door vrijwilligsters.

**Wat heeft De Boei te bieden?**

In De Boei is er een groot en gevarieerd aanbod van cursussen en activiteiten. Maar vooral wil De Boei een gezellige, sfeervolle en veilige ontmoetingsplek voor vrouwen zijn. Even binnen lopen voor een kopje koffie of thee, even praten met elkaar.

U kunt daarom altijd terecht van maandag t/m vrijdag van 9.00 - 15.00 uur. In de schoolvakanties zijn we gesloten.

**Koffieochtend**

Elke vrijdagochtend vanaf 9.00 uur kunt u bij ons binnen lopen voor een kopje koffie. Dit is gezellig en zo maakt u kennis met andere vrouwen.

**Naaiatelier**

Elke donderdagmiddag van 13.00 - 15.00 uur kunnen wijkbewoners kapotte kleding laten herstellen in De Boei, in ruil hiervoor vragen wij een vrijwillige bijdrage. U kunt zo bij ons binnenlopen. Eén van onze gastvrouwen verwelkomt u met koffie of thee.

**Overige activiteiten:**

Elke vrijdagmiddag Handwerkcafé van 10.00 - 12.00 uur

De eerste vrijdagochtend v/d maand: Plantenruilmarkt van 9.30 - 11.30 uur

De laatste vrijdagochtend v/d maand: is er Kledingruilbeurs 10.00 - 11.30 uur

**STAP OVER DE DREMPEL!****Cursussen overdag**

Activiteit	Dag	Tijd
Multicultureel koken	Maandag	9.00 - 12.00
Arabische les	Maandag	10.00 - 11.30
Engels	Maandag	13.00 - 15.00
Nederlands**	Dinsdag	9.00 - 11.30
Computerles	Dinsdag	13.00 - 15.00
Fietsles	Dinsdag	13.00 - 14.30
Schilderen	Dinsdag	13.00 - 15.00
Engels****	Woensdag	9.00 - 11.00
Creatieve club	Woensdag	9.30 - 11.30
Naailes	Woensdag	13.00 - 15.00
Naaiatelier	Donderdag	13.00 - 15.00
Fietsles	Donderdag	10.00 - 11.30
Quilten	Donderdag	10.00 - 12.00
Nederlands**	Donderdag	9.00 - 11.30
Spaans	Vrijdag	10.00 - 12.00
Gezellig bakken	Vrijdag	9.30 - 12.00
Spellenmiddag	Vrijdag	13.00 - 15.00
Zumba	Vrijdag	13.00 - 14.00

**Cursussen 's avonds**

Naailes	Maandag	19.00 - 21.00
Yoga	Donderdag	18.00 - 19.00

\* voor beginners  
\*\* i.s.m. Alfa-college  
\*\*\* = Bewegen Op Muziek  
\*\*\*\* gevorderden

De kosten van een cursus bedragen maximaal 20 euro voor 10 lessen. Er is gratis kinderopvang aanwezig!!!!

Wandelen doen we gezamenlijk, elke maandag, woensdag en vrijdag vanaf 10.00 uur. Fietsen doen we samen elke donderdag vanaf 10.00 tot 11.00 uur.

**Themadienst over vluchtelingen in Kerkenheem**

Op zondagmorgen 25 juni is er een bijzondere bijeenkomst in Kerkenheem, naast de kerk van Noorddijk. De gemeente Damsterboord en Overstag nodigen jullie uit om in de week van de vluchteling met elkaar te luisteren en na te denken over vluchtelingenproblematiek.

We doen dit met kerkelijke rituelen, met muziek, met spel en met gesprek. We luisteren naar het vluchtelingverhaal van Maria en horen hoe het is om als vrijwilliger te werken op Lesbos. Er is ook een inzameling voor *Because we Carry*, een organisatie die zich inzet voor met name moeders op de vlucht.

Iedereen is van harte welkom. We starten om 10.00 uur. Na die tijd is er koffie en wat lekkers. Tot dan!!



## VV Geo Garmerwolde viert 75-jarig jubileum

**GARMERWOLDE** 1 Mei 2023 bestaat VV Geo 75 jaar. Een goede reden om de huidige voorzitter Arjan Leijssenaar eens op te zoeken voor een gesprek. Arjan is nu vier jaar voorzitter. Als inwoner van Thesinge is hij betrokken geraakt bij VV Geo. Eerst als speler, maar een hardnekkige knieblesure dwong hem tot stoppen.

tekst Piet Gruisen | fotografie Piet Gruisen en Koos van de Belt

Op 1 mei 1948 zag VV Geo het levenslicht. Het eerste bestuur bestond uit voorzitter K. Reinders, secretaris P. Ganzeveld en penningmeester H. van Leggelo. Al voor de oorlog werd er gespeeld op een veld tussen het Damsterdiep en het Eemskanaal, 'Stadion Dijkzicht'. Het was de tijd dat een wedstrijd nog onderbroken werd om een lekke bal te repareren, je te wassen met koud water, en op de fiets naar uitwedstrijden. Eigenlijk vanaf de oprichting werd de vereniging op de been gehouden door de man die alles deed wat maar gedaan moest worden: Berend Wieringa. Hij was van 1951 tot 1975 secretaris, maar ook waarnemend voorzitter. Berend was GEO en GEO was Berend. In het jubileumboek van het 60-jarig bestaan werd een volledig hoofdstuk aan hem gewijd.



Arjan Leijssenaar

### Inzet vrijwilligers

Van oudsher is het een zondagvereniging, maar geleidelijk aan verschoof dit naar het zaterdagvoetbal. Een trend, die je heden ten dage steeds meer ziet. VV Geo is echt een vereniging die nog steeds bestaat, mede door de grote inzet van vele vrijwilligers. Arjan noemt dit een van de hoogtepunten. Zo hebben vrijwilligers de kantine en kleedkamers zelf gebouwd. Ook nu worden vrijwilligers nog steeds gevraagd om bijvoorbeeld schilderwerkzaamheden te verrichten of snoeiwerk rondom het veld. Ze komen dan in groten getale opdagen. Deze vrijwilligers vormen het cement van de club. Een van deze vrijwilligers is Geert Pops, 63 jaar lid. Zijn eerste wedstrijd was tegen en in 't Zand. Hij is nog steeds actief. Kalken van het veld onder meer. Ook trapt hij nog steeds een balletje op maandagmorgen bij de mannen van walking football. Hij moppert dan wel eens als de kleedkamers niet schoon zijn achtergelaten. Ook oud-voorzitter en erevoorzitter, Wim Benneker, is nog steeds actief, voetballend of als medeorganisator van activiteiten. Een ander hoogtepunt was de promotie naar de derde klasse KNVB, in

omliggende dorpen van Garmerwolde, zoals Thesinge, Ten Boer, Ruischerbrug, Stad. Op dit moment heeft de club 130 leden, bestaande uit twee seniorenteams, drie jeugdteams, walking football, een meidenteam en kaboutervoetbal.

Ambitie is door te groeien naar 200 leden en stabiel te blijven. Komend seizoen is het plan om ook een team voor de 7-7 competitie op te starten. Volgend seizoen gaat het meidenteam ook in competitieverband spelen.

### Samenwerking

Een aantal keren viel het woord samenwerking. Zo wordt binnen de jeugd samengewerkt met Woltersum. Er zijn drie jeugdteams, JO9, JO12 en JO15. Er hebben ook gesprekken plaatsgevonden met Engelbert, waar een stop op jeugdleden is. Mede door de enorme groei in Meerstad. Hoe mooi zou het dan zijn als de plannen voor een fietsbrug doorgaan? Want nu is het best gevaarlijk voor jeugd om via een omweg naar Garmerwolde te fietsen. Wellicht kan dan een groei van de jeugd meer gestalte krijgen.

Inmiddels is er een overleg opgestart tussen de besturen van VV Geo, Stedum, Woltersum, Omlandia (Ten Boer) en Teo (Ten Post). De KNVB is hier ook bij aanwezig. VV Geo kan een optie voor de jeugd zijn, naast FC Lewenborg.

### Kleinschalig en van groot belang voor de leefbaarheid

VV Geo is bekend als kleinschalig. Iedereen kent iedereen en staat klaar voor elkaar. Dit is, benadrukt Arjan, ook het belang van de sportvereniging voor de leefbaarheid van de dorpsgemeenschappen. Hij is dan ook uitermate trots op dit jubileum. En nu op naar het 100-jarig jubileum. Het jubileum wordt op verschillende momenten vormgegeven. Als u dit leest heeft er op 15 april een feestavond plaatsgevonden, was de receptie op 13 mei en kunt u op 17 juni naar een sportieve dag met 's morgens de jeugd en 's middags de senioren. Op 8 juli is het jeugdweekend gepland en op 8 september wordt een BBQ georganiseerd voor alle vrijwilligers en sponsors.



Kaboutervoetbal tijdens feestelijkheden VV Geo

2008. Momenteel speelt VV Geo vijfde klasse KNVB. Een dieptepunt was het seizoen '54/'55. Er waren toen nog maar acht leden. De schouders werden er weer onder gezet, want dit kon natuurlijk niet. Ook toen was Berend Wieringa actief. Op zijn brommertje, met alpinopet op, doorkruiste hij Garmerwolde en Ommelanden om via de lotto- en totoformuliertjes geld binnen te halen, maar ook wierf hij bij deze rondes veel nieuwe leden. De leden komen mede uit de



Esther de Boer (l) en Nelleke Dijkema

foto: Raimond Walhaus

## KardingeRun gaat tóch door met nieuwe organisatie The Body Buddy

**KARDINGE** De KardingeRun keert dit jaar tóch terug op initiatief van de nieuwe organisatie: The Body Buddy. Op zaterdag 30 september en zondag 1 oktober vindt de KardingeRun plaats. Deelnemers kunnen kiezen uit 4, 8, 12 en 16 km. Iedereen kan individueel, in teams, met de familierun en de bedrijvenrun meedoen.

'Eind maart las ik in de media dat de organisatoren van de KardingeRun ermee stoppen', aldus Esther de Boer van The Body Buddy. Onderaan het bericht stond: 'We hopen dat een andere partij de organisatie van de run wil overnemen'. Daarop nam The Body Buddy het initiatief contact op te nemen met de organisatoren Raimond en Nelleke.

Na een uitgebreid gesprek bleek dat de organisatoren hun 'hart en ziel' in de run hebben gelegd. Esther de Boer van The Body Buddy heeft daar veel respect voor. 'Ze hebben een prachtig succesvol evenement in het Noorden op de kaart gezet. Ik wil het respectvol overnemen', aldus Esther de Boer. Na een goed gesprek met de gemeente over de KardingeRun, waren zij meedenkend en blij dat de run nu toch kan doorgaan.

Het belangrijkste doel van de KardingeRun is mensen in beweging krijgen, mensen te verbinden en een leuke sportieve uitdaginge run neerzetten voor de deelnemers, waarbij de veiligheid voorop staat.

Voor Esther de Boer komt alles samen. Na jarenlang bij de logistieke tak van defensie gewerkt te hebben en 10-jaar ondernemerschap, The Body Buddy. Daarin begeleidt ze haar doelgroep met haar eigen unieke Buddy Formule door middel van lifestyle coaching, personal training en bootcamp. Ook schreef Esther een eigen

kookboek met een uniek calorieconcept. Eén van Esther haar missies is om zoveel mogelijk mensen in beweging te krijgen en mentaal te verbinden door fysieke prikkels.

### Nieuwe obstakels en Bedrijvenrun

Esther deed zelf mee aan zes van de acht KardingeRuns. Daardoor ziet zij kansen. Op het parcours zullen nieuwe obstakels zijn, die deelnemers niet eerder overwonnen hebben tijdens de KardingeRun.

De BedrijvenRun is het nieuwe onderdeel bij de KardingeRun. De deelnemende bedrijven krijgen naamsvermelding op de website, een spandoek langs het parcours en er is een (netwerk)borrel na afloop. Tijdens de run ligt de focus op duurzaamheid, waaronder medailles van milieuvriendelijk materiaal, water in 100 procent gerecycled plastic bij de finish en de natuur blijft intact. Daarnaast kunnen twintig kinderen tussen 12 en 18 jaar gratis meedoen met de individuele run en ook tien gezinnen met de FamilieRun, die door financiële redenen anders niet kunnen deelnemen, maar dit wel heel graag willen. Op de middag van 30 september en 1 oktober is er tussen 13.00 uur en 16.00 uur een leuke verrassing onderaan de KardingeRun gebouwd voor deelnemers en toeschouwers.

### Inschrijven

Alle informatie is te lezen op de website [Kardingerun.nl](http://Kardingerun.nl) en het leuke is: je kunt je direct inschrijven met early bird korting.



**THE BEAUTY**  
OF TWINS

Schoonheidssalon & medisch pedicure op afspraak:  
maandag t/m zaterdag | Ook in de avond

Lisa Huizingh 06 2981 4425 | Daphne Huizingh 06 2532 1975 | [www.thebeautyoftwins.com](http://www.thebeautyoftwins.com)  

Lintdal 8 | 9723 GC Groningen/Engelbert | [thebeautyoftwins@hotmail.com](mailto:thebeautyoftwins@hotmail.com) 

# HET WINKELCENTRUM

voor jong *en oud*



**DIERENWINKEL  
LEWENBORG**

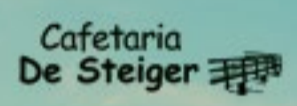
**ISHTAR  
market**

**Kruidvat**

**shoebby**



## 26 speciaalzaken voor u!

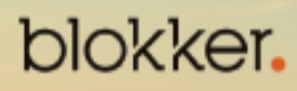
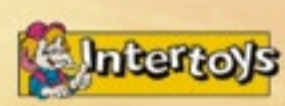


**HEMA**

Altijd **gratis parkeren** rondom het winkelcentrum.



**KAASVOORDEELSHOP**  
Lekker & Voordelig



*Wij wensen U  
fijne Pinksterdagen!*



winkelcentrumlewenborg.nl